DEBRECZEN

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL ÉS NYOMDA: DEBRECEN, JÓZSEF KIRÁLYI HERCEG-UTCA 1. TELEFONSZÁMOK: 7-89. SZ. (SZERKESZTŐSÉG), 7-88. SZ. (KIADÓHIVATAL ÉS KÖNYVNYOMDA).

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: HAVONTA 3 P, NEGYEDÉVRE 9 P, FÉLÉVRE 18 P, ÉVENTE 36 PENGŐ. KÜLFÖLDRE: A FENTI DÍJAK KÉTSZERESE. EGYES SZÁM 12 FILLÉR, VASÁRNAP 24 FILLÉR

16 OLDAL

VIII. ÉVFOLYAM, 12. SZÁM. 1931 JANUÁR 16. PÉNTEK.

12 FILLÉR

A genfi napok elé

Gróf Károlyi Gyula magyar külügyminiszter a magyar delegáció tagjaival elutazott Genfbe. Nyilatkozott utjának céljáról s kidomborította azt, hogy a legközelebbi napokban olyan problémákat tárgyalnak Genfben, amelyek Európa minden országát rendkivül mértékben érdeklik. Ugyanis a genfi népszövetségi tanács napirendjén ezuttal Aristide Briand Európa terve szerepel, melynek megvitatására konferenciát hivtak össze. Kétségtelen, hogy ez a terv igen sok vonatkozásban felöleli az európai problémákat, megállapithatjuk, hogy az érdeklődés is elég nagymértékü, hiszen ezen az u. n. európai konferencián mintegy tizenhét ország külügyminisztere fog részt venni a hivatalos bejelentések szerint.

A magyar külügyminiszter hivatalos missziója az, hogy az európai konferencián a kormány álláspontját képviselje. Jóllehet, a jövő héten kezdődő tanácsülésen nem szerepelnek olyan kérdések, melyek a népszövetség ügyrendje szerint szükségessé tennék Magyarország részvételét, de mégis célirányos, hogy a magyar külügyminiszter ezeken az európai jellegü tanácskozásokon a megfigyelő szerepét töltse be.

A másik cél az, hogy az uj külügyminiszter alkalmat találjon arra, hogy személyes érintkezések felvételével olyan tényezőkkel létesitsen kapcsolatot, amelyek Európa politikájának irányitásában fontos szerepet játszanak. Ilyenformán formulázva a genfi utazás célját, megállapithatjuk, — ha nem is közvetlenül, de közvetve — olyan programpontok is szóbakerülhetnek, amelyek minket magyarokat elsősorban érdekelnek. Gondolunk itt az európai szövetségi tervnek azokra a vonatkozásaira, melyek a mi guzsbakötött helyzetünkkel összefüggésben vannak. Utalunk a kisebbségi kérdés nagyfontosságu problémájának elintézetlen voltára, mely Európa közvéleményét még mindig idegesen befolyásolja, mert tagadhatatlan, hogy ez a majdnem 40 milliós számu nemzeti kisebbség egy olyan nyugtalanitó elem Európa politikájának konszolidálódásában, melyet figyelmen kivül hagyni nem lehet. Mi az európai konferencia összeülésén ott leszünk, de nem felejtjük el ezuttal is hangsulyozni, hogy Európában maradandó állapotokat és békés fejlődési állapotokat addig teremteni nem lehet, mig a botorul megállapitott békeszerződések olyan ethnográfiai, világgazdasági és kulturális sorompókkal rendelkeznek, melyek lehetségessé teszik azt, hogy egy ezeréves demokratikus államközösségben élő nemzetnek milliós számu testvérei idegen népek impériuma alá kényszeritettek anélkül, hogy a népi erőknek, a gazdasági törvényeknek megmásithatatlan logikájával számoltak volna.

Elküldöttük képviseletünket kiváló külügyminiszterünk vezetésével ezuttal is Genfbe, mert demonstrálni akarjuk, hogy Magyarországnak az európai, sőt — mondhatni bátran — a világ közösségi együttesben is méltó helye van s joga van arra, hogy a rajta elkövetett igazságtalanságokat a világ megnyilatkozási fórumának legszélesebb körei előtt is követelje. Mi változatlanul bizakodó várakozással tekintünk minden olyan tanácskozás elé, mely alkalmas arra, hogy eloszlassa az elfogultság és a megtorló politika szellemét s uj elfogadható utakat készitsen elő a nemzetközi együttmüködés, a népek közötti békés érintkezés ősszinte lehetőségéül. Magyarország természetadta jog alapján követeli a világhatalmaktól, hogy méltatlan sérelmei orvosoltassanak, mert a legnemesebb szándékoktól vezettetve vallja azt, hogy uj kibontakozásoknak csak ugy van lehetősége, ha mindazt, ami eddig helytelennek bizonyult, megsemmisitik, helyébe olyan orvoslásokat keresünk, melyek alkalmasak arra, hogy Európa ezer sebből vérző testét a közös boldogulásnak reménységével regenerálhassák.

Papp Imrét választották meg 194 szótöbbséggel a megüresedett ref. lelkészi állásra

A pótválasztás eredménye: Papp Imre 2977, Nagy István 2733 szavazatot kapott.

Tegnap zajlott le a debreceni lelkészi állásra a pótválasztás. — Még fokozottabb munkát végeztek a pótválasztásba bejutott pártok, mint az előző napon, még több választót mozgattak meg, de nagyjában a helyzetkép ugyanaz volt, nem annyira az intelligencia, mint inkább a külsőség egyszerübb népe gyakorolta szavazati jogát.

A pótválasztás egész napon át tartott és sehol nem volt semmiféle zavar vagy incidens. — Muló zavart legfeljebb csak az okozott, hogy az egyház hivatalos használatra alig kapott autót, hogy ellenőrizze a szavazó helyiségek munkáját, — nevezetesen minden mozditható járművet munkába állitottak.

A szavazás egész napon át tartott, este hét óra körül az összes körzeti elnökök lezárták a szavazást s nyolc órára már a legtöbb körzetben tudták az eredményt.

A választási körzeti elnökök az egyház központi hivatalába vitték be a jegyzőkönyveket, amelyeket dr **Lencz** Géza választási elnök vett át.

Érdekes, hogy minden erőfeszités ellenére is **éppen a Csapó-utcai körzetben és a Piac-utcai részen kevesebben szavaztak le, mint a választás első napján, a többi összes körzetekben azonban mindenünnen több választót hoztak be a kortesek.** Átlag 80—120 szavazattöbbséggel szerepelnek a jelentékenyebb körzetek az előző napival szemben.

Az első választási napon összesen 5416, a pótválasztás alkalmával összesen 5416 érvényes szavazatot adtak le, vagyis 244-el többet mint első alkalommal. Ehhez a számhoz még hozzá kell adni a 23 érvénytelen szavazatot is.

A pótválasztás eredménye egyébként körzetek szerint a következő:

	Papp I.	Nagy I.	Érvényt. szavazat:	Összes szavazat:	Összes választó
Csapó-utca	218	342	4	565	1172
Péterfia-utca	250	373	3	623	984
Mester-utca	290	358	2	648	1151
Piac-utca	323	314	1	637	1616
Ispotály	336	284	2	620	870
Kossuth-utca	238	333	5	571	866
Árpád-tér	273	252	2	525	710
Homokkert	337	161	1	498	718
Nyilastelep	358	181	—	539	745
Csapókert	304	130	—	434	591

Összesen leadtak 5683 szavazatot, ebből érvénytelen volt 23. — Az érvényes 5660 szavazatból

Papp Imre 2927,
Nagy István 2733

szavazatot kapott, — tehát **Papp Imre 194 szótöbbséggel győzött.**

A zsufolásig megtelt egyházi tanácsteremben dr **Lencz** Géza elnök 9 óra előtt néhány perccel hirdette ki az eredményt. Az összegyültekhez a következő beszédet intézte:

— A két napig tartó választási küzdelem véget ért. A mai napra pótválasztásra két jelölt maradt: Papp Imre és Nagy István. Leadatott összesen 5660 érvényes szavazat, mely ből Papp Imre kapott 2927, Nagy István 2733 szavazatot; **ennek következtében Papp Imre 194 szavazattöbbséggel lelkésszé választatott.**

— Amikor őt megválasztott debreceni lelkésznek kinyilvánitom, teszem ezt azzal a fenntartással, hogy még két dolognak kell elkövetkeznie, mielőtt a választás teljesen érvényessé lehet, tudniillik az esperesi koncessának kell megérkeznie és a gyülekezet megnyugvásának kell elkövetkeznie.

— **Én azt hiszem, mind a kettőt jó reménységgel várhatjuk, hiszen ennek a gyülekezetnek is érdeke az, hogy a sokáig tartó választási küzdelem nyugtalanságaitól megszabaduljon.**

— Ilyen értelemben üdvözlöm tehát itt önök előtt az ujonnan megválasztott lelkész urat (Éljenzés!), hiszen mindnyájan ismerjük az ő szeretetreméltó egyéniségét, ismerjük az ő eddigi munkásságát és képességeit, ez alkalommal tehát csak Istennek áldását kérjük munkásságára, hogy e munkássága alapján a debreceni fényes gyülekezetünk még inkább felvirágozzék.

Ezután aláirták a jegyzőkönyvet, melyet a presbiterek közül Szilágyi Ferenc és Kovács József láttak el aláirásukkal. Az iratokat megküldik az espereshez.

Az eredmény kihirdetése **Lencz** Géza dr. elnök következő szavaival ért véget.

— Mindazoknak, akik e nehéz választási folyamat lefolyásában segédkezni szivesek voltak, az esperes ur és a debreceni egyház nevében fogadják hálás köszönetemet.

AZ OLASZ REPÜLŐRAJ MEGÉRKEZETT RIO DE JANEIROBA.

Róma, január 15. Délamerikai időszámitás szerint reggel 8 óra 15 perckor az olasz vizi repülőgépek. Balbo tábornok parancsnoksága alatt Bahiából elindultak Rio de Janeiro felé, hogy utjuk utólsó állomására érkezzenek.

Rio de Janeiro, január 15. Balbo légügyi miniszter 12 óra 5 perckor rádió tudósitást adott le, mely szerint az olasz repülőgépek óránként átlag 192 kilométeres sebességgel haladnak előre. Balbo reméli, hogy Rio de Janeiroba délután 3 órakor fognak megérkezni.

Békés Lajos kamarai alelnök halála

A debreceni kereskedelmi és iparkamara egyik alelnöke, a kamara kereskedelmi osztályának elnöke, Békés Lajos, kereskedelmi tanácsos, divatárukereskedő, a debreceni kereskedőtársadalom egyik oszlopa és markáns alakja, tegnap délben elhunyt. A debreceni kereskedők sora ezzel a szomoru eseménnyel ismét ritkább lett és körükből olyan ember távozott, akinek hiányát aligha lehet pótolni. Mindenki, aki csak őt ismerte és alkalma volt arra, hogy vele közelebbi érintkezésben álljon és együtt munkálkodhassék, egyértelmüleg tanuságot tehet arról, hogy az ő elhunytával olyan nemesen gondolkozó, lelke gyökeréig becsületes, puritán és hazafiasan gondolkozó, ideális lelkületü ember távozott az élők sorából, aki gyakorlati példát állitott ugy kortársai, mint a jövő nemzedék elé, hogy miként kell a kötelességet müen és rendületlenül teljesiteni. Egész életét a kötelesség lelkiismeretes és maradék nélküli teljesitése jellemezte és közéleti pályáján ennek az életelvének áldozott minden körülmények között. Nem volt olyan jogos kérelem, amelyet meleg szivvel ne teljesitett volna, ha teljesitése tőle függött és amelyért illetékes helyeken sikra ne szállott volna, férfias bátorsággal és önzetlenséggel.

Nagy a veszteség és elhunytát a kereskedőtársadalom Debrecenben osztatlan részvéttel kiséri és könnyezi meg. A részvétet még csak fokozza az a körülmény, hogy ennek a kiváló férfiunak melegen és nemesen dobogó szivét betegség támadta meg és ez a könyörtelen betegség annak a szivnek, amely csak jót és mindig csak jót akart, évek hosszu során keresztül ember feletti fizikai fájdalmat és szenvedést, hőn szeretett családjának pedig állandó nyugtalanságot okozott. Ez a szív hősiesen állotta sokáig a harcot a kiméletlen ellenséggel szemben, végül is azonban meg kellett adnia magát és lelkét, életét visszaadta az Urnak, akitől azt nyerte.

Ezt a lelket, ezt az életet nyugodtan teheti vissza Békés Lajos a Teremtő kezébe, mert a Tőle nyert élettel, t'sztességgel és becsülettel sáfárkodott, mert egész életében a jóért, nemesért lelkesedett és fáradozott és mindig tiszta szivvel, lélekkel igyekezett hivatását s megbizatását teljesiteni. Adjon az Isten az ő lelkének örök tulvilági nyugodalmat, visszamaradt övéinek pedig megnyugvás tés vigasztalást a megváltozhatatlanban és abban a meggyőződésben, hogy nemes halottjuk emlékét az élők kegyelettel fogják megőrizni mindenkor.

Békés Lajos élete.

Békés Lajos egész életében a munka, a kötelességtudás embere volt, aki éppen munkás életével, becsületességével és nagy tudásával érdemelte ki az emberek tiszteletét, megbecsülését. Régi és előkelő kereskedő család sarja volt. 1869-ben született Debrecenben. — Elemi- és közép-iskoláit szintén Debrecenben végezte. — Tanulmányai befejezése után kereskedői pályára ment és a régi hires Fenyő-cégnek lett üzletvezetője. Már ekkor kitünt nagy szakképzettségével és kivételes kereskedői érzékével.

Harmincöt éves korában alapitja meg azt az üzletet, melv ma is Debrecen egyik legtekintélyesebb és legszolidabb férfidivatáru üzlete. Az egész országban elsőrangu hirünek s a szakmában a legrégibb, legjobban vezetett üzletek között emlegetik.

Ezt az önálló üzletet 1895 január 1-én nyitotta meg Békés Lajos s tisztán és egyedül az ő érdeme, hogy országos hirüvé emelte.

A kereskedelmi életben.

Békés Lajos azonban nemcsak a saját üzletét fejlesztette naggyá és elismertté, hanem sokat tett és dolgozott az egész Debrecen kereskedelmi életének kiépitése, megszervezése érdekében is. Kereskedőtársai rendkivül nagyra becsülték őt s két turnuson keresztül a Kereskedelmi és Iparkamara alelnökévé választották. Ezenkivül alelnöke, majd elnöke volt a Kereskedő Társulatnak is.

Erről a diszes, de sok munkát kivánó tisztségről azonban gyenge egészségi állapota miatt kénytelen volt lemondani.

Tevékeny részt vett a városi politikában, amennyiben a választék bizalma folytán két évtizeden keresztül tagja volt a városi törvényhatósági bizottságnak. Mint a Nemzeti Bank váltóbirálója, az Első Takarékpénztár igazgatósági tagja, bankkörökben is nagy tekintélynek örvendett és ezen a téren is elsőrendü szakembernek ismerték.

Békés Lajos betegsége és halála.

Békés Lajos bámulatos munkabirása ellenére sem volt teljesen egészséges ember. Szivbajban szenvedett, mely a korral fokozatosan erősbödött. Emellett nem tudott tétlenül ülni vagy pihenni s még az utolsó időkben is állandóan bejárt az üzletekbe, amelyet fia, Békés István már hét év óta vezet, mint cégvezető. Az ambiciózus és hozzáértő fiu mellett az apa nyugodtan pihenhetett volna, az ő mindig tettre-kész és fáradhatatlan természete azonban nem ismerte a tétlenséget. Nem tudta ott hagyni az üzletet, melynek alapját ő rakta le s amely a fia vezetése mellett a legjobb irányban fejlődött tovább.

Végül mégis csak győzedelmeskedett akarata fölött a kór. Mintegy három héttel ezelőtt Békés Lajost ismét elővették szivbántalmai, ugyannyira, hogy kénytelen volt ágyba feküdni. Többet nem is kelt fel. — Az elmult hetekben ugyanis a beteg fokozatosan legyengült, szivgörcsök kinozták s csütörtökön délelőtt szivbénulás következtében a magyar kereskedelem egyik legkiválóbb reprezentánsa meghalt. — Elhunyta egy nagy és előkelő kereskedő családot boritott gyászba s Debrecen városa egyik legmunkásabb polgárát vesztette el.

A temetés.

Békés Lajos temetése pénteken délelőtt fél 11 órakor lesz a Kereskedő Társulat dísztermében. A temetésen képviseltetni fogja magát a Kereskedelmi és Iparkamara, a Kereskedő Társulat, a Kereskedelmi Alkalmazottak Egyesülete, valamint számtalan más intézmény.

A gyász és részvét.

Békés Lajos halálának hire már tegnap a kora délutáni órákban városszerte elterjedt és mindenfelé nagy részvétet keltett. Halálát felesége született Hernád Lenke, fia Békés István és családja, testvére Békés Gyula kormánytanácsos, földbirtokos és családja, unokaöccse Békés Kálmán ügyvéd, és széleskörü rokonság gyászolja, kiknek már tegnap sokan fejezték ki részvétüket.

MIELŐTT VARRÓGÉPET VÁSÁROL!
OKVETLEN NÉZZE MEG AZ
EREDETI PFAFF VARRÓGÉPEKET
SCHENKENGEL IMRE-HUNYADI-U 17. SZÁM.
A NAGY ÁLLOMÁS KÖZELÉBEN

Hibàtlan selyemharisnya
P. 2.10 párja.
Cipők
már 12.50-től kezdve
Benyáts Emil áruháza,
DEBRECZEN.

Mélységes fájdalommal jelentem, hogy drága, jó Édesapám:

Békés Lajos
kereskedelmi tanácsos

fáradhatatlan munkás életét 62 esztendős korában, e hó 15-ikén, csütörtökön délelőtt hosszas szenvedés után befejezte.

Drága halottunkat e hó 16-ikán, pénteken délelőtt 11 órakor fogjuk a Kereskedő Társulat dísztermében az izraelita vallás szertartása szerint utolsó utjára kisérni.

Egész élete övéiért, családjáért és a közért való szakadatlan, önfeláldozás volt. Tiszta és nemes emléke sohasem fog elmosódni szivünkben.

Debrecen, 1931 január 15.

Békés Lajosné
született *Sternád Lenke*
felesége.

Békés István
fia
feleségével és
gyermekeivel.

A nagyszámu közeli és távoli rokonság nevében is.

Koszoruk mellőzését kérjük.

A debreceni kerületi kereskedelmi és iparkamara mély fájdalommal tudatja a gyászos hirt, hogy

Békés Lajos
kereskedelmi tanácsos,

uridivatkereskedő, a kerületi kereskedelmi és iparkamara két évtizedes beltagja, a kamarának 1924 év óta alelnöke, a Debreceni Kereskedő Társulat v. elnöke, Debrecen sz. kir. város törvényhatósági bizottságának tagja, a magyar közgazdasági élet és a magyar kereskedelem lelkes bajvívója és vezérembere, hosszabb betegeskedés után folyó hó 15-én, csütörtökön délután ½2 órakor csendesen elhunyt.

Kedves halottunkat január hó 16-án, pénteken délelőtt 11 órakor a Debreceni Kereskedő Társulat dísztermében (Ferenc József-ut 8.) kisérjük örök nyugalomra az izraelita temetőbe.

A kamara egyik fáradhatatlan buzgóságu, ideális lelkületü, minden szépért, nemesért lelkesülő, a kereskedelmi és közgazdasági érdekekért kitartóan és nemes önzetlenséggel harcoló érdemes tagját, 1924 év decembere óta nagyérdemü alelnökét veszítette el benne.

Emlékét szeretettel és kegyelettel megőrizzük!

Debrecen, 1931. évi január hó 15.

A Debreceni Kereskedelmi és Iparkamara Elnöksége.

Start!

Delfa

vásárt tart.

Leltári árusitás!

Hatalmas választék.
Elsőrendü minőség.

Piac-u. 16.

Parányi árak:

I. sorozat	II. sorozat	III. sorozat	IV. sorozat	V. sorozat	VI. sorozat	VII. sorozat
2·90	4·90	6·90	8·90	10·90	12·90	különösen kiváló minőség Elragadó modellek. 15·90

Szakitás a szociáldemokrata párt és Garami között

A Garami ügy ujabb fejleményei.

Budapest, január 15. A szociáldemokrata pártvezetőség legutóbb foglalkozott Garami Ernőnek azzal az inditványával, hogy a párt menjen passzivitásba és az eddigiektől eltérő eszközökkel igyekezzék céljait érvényesiteni. A pártvezetőség határozata szerint sajnálattal vették tudomásul, hogy Garami Ernő ezután elmarad a pártvezetőség üléséről, de Garami Ernőnek a lemondását a pártvezetőség az országos pártválasztmány elé terjesztette.

Garami ügye tegnap került a pártválasztmány elé. Az ülésen mintegy nyolcvanan vettek részt az ország minden részéből. Éles támadások hangzottak el a szociáldemokrata párt vezetősége ellen és a pártválasztmány következőképen határozott:

„A pártválasztmány helyesli a pártvezetőségnek a politikai taktikára vonatkozó eljárását. Megállapitják, hogy Garami és a pártvezetőség között nincs olyan ellentét, amely nem volna áthidalható és felszólitja Garamit, hogy a régi munkaerejével és lelkesedésével folytassa müködését."

A Népszava ezekről megemlékezve, holnapi számában a következőket irja:

„A választmány közölt határozatára vonatkozólag Garami elvtárs e határozatot tudomásul véve — sajnálattal jelenti ki, hogy ezek után nincs abban a helyzetben, hogy a pártvezetőség ülésén részt vehessen."

Ujabb részletek a váradi kórházban történt vérengzésről

Mint már jelentettük valóságos vérfürdőt rendezett a nagyváradi közkórházban egy érmihályfalvai munkás, akit a falusiaknak a kórházzal szemben tanusitott ösztönös ellenszenve ragadtatott erre a tettre. — A borzalmas esetről most a következő részleteket jelentik:

Két nappal ezelőtt nyelvalatti tályoggal Érmihályfalváról — a nagyváradi közkórházba szállitották Negrea Jeremiás munkást, a kit a kórházban azonnal megoperáltak, a tályogot felvágták és a Negrea arcát bekötözték.

Az egyszerü munkásember azonban irtózott a kórháztól és valósággal megdöbbent, amikor arról értesült, hogy napokig kell ottmaradnia. Egy óvatlan pillanatban sikerült megszöknie a kórház udvaráról, átmászott a kőfalon és vad futással a pályaudvar felé rohant, hogy hazautazzon falujába. A város utcáin nem csekély feltünést keltett a bekötözött fejü ember, aki kiskabátban, kalap nélkül nyilsebesen futott a pályaudvar irányába.

Egy rendőr üldözőbe vette és éppen akkor sikerült elfognia, amikor a vasuti jegypénztárhoz furakodott. A rendőr kérdésére Negrea elmondotta, hogy nem birja a kórházi életet és inkább hazamegyen családjához. —Természetesen a rendőr azonnal értesitette a kórház igazgatóságát, ahonnan ápolók érkeztek a pályaudvarra és Negreát visszavitték a kórházba.

Alig léptek azonban a kórház kapuját, amikor Negrea dühöngeni kezdett és hangosan kiáltozott:

— Hát ha már el akarnak tenni láb alól, akkor haljon meg mindenki!

Csizmaszárából élesre fent konyhakést rántott elő és mielőtt megakadályozhatták volna, markolatig döfte egy ápoló mellébe, aki éppen akkor ment végig a folyosón. Örei le akarták fogni, de Negrea kitépte magát kezükből és berohant a legközelebbi szobába, dr. Manu Gyula főorvos rendelőjébe. A főorvos azt sem tudta, hogy mit akar az idegen ember, aki vérbenforgó szemekkel hadonászott a véres konyhakéssel és meglepetésében nem is védekezett, ugy hogy Negrea rárohant és őt is megszurta. — A főorvos szobájában tartózkodott két ápolónő is, akiket szintén összeszurkált a dühöngő beteg. Segélykiáltásaikra a folyosóról berohant a kórház egyik szolgája, de ez sem kerülhette el a sorsát, mert amint az ajtón belépett, Negrea rátámadt és őt is leszurta.

Eközben összefutott a kórház egész személyzete és nagynehezen sikerült lefogniok és megfékezniök a tomboló és vadul fenyegetőző Negreát, akire kényszerzubbonyt huztak. Visszavitték a kórházi szobába és igyekeztek lecsendesiteni a görcsökben vonagló beteget, akinek sebei azonban a nagy erőkifejtéstől felfakadtak és még mielőtt orvosi beavatkozásra kerülhetett volna a sor, Negrea elvérzett.

Az apáca, akinek mellébe mélyen hatolt be a dühöngő beteg kése, haldokolva fekszik a kórházban, mig a főorvos, a két ápolónő és a szolga sérülései sulyosak ugyan, de nem életveszélyesek.

Megnyilt Genfben a Pán-Európa értekezlet

Genf, jan. 15. Ma nyilt meg a Pán-Európa értekezlet, amely a Népszövetség legutóbbi ülésén — mint az »európai unió tanulmányozó bizottsága« alakult meg. A tárgyalásokat Briand francia külügyminiszter vezeti. Az értekezleten a Népszövetség 27 európai tagállama vesz részt. Oroszország és Törökország nem kapott meghivást.

Leleplezések a román kormány tékozlásairól

Hogy lesznek a luxusautókból teherautók.

Bukarest, jan. 15. Az Universul feltünő adatokkal világitja meg a román kormány tékozlását. — Az évvégi zárlat alkalmával az állam kasszából a miniszterek nyakraföre 10—100.000 leieket utalványoznak ki párthiveiknek, kedvenceiknek, sőt barátnőiknek is. — A kormány a takarékosság elvét ugy változtatta be a miniszteri autók redukálásánál, hogy a luxuskocsik nagy részét átkeresztelte teherautókká és igy vette be azokat a minisztérium leltárába. Most az államtitkárok »teherautókon« járnak-kelnek és kocsiztatják barátnőiket, ugyanakkor azonban havi 20.000 lei uti átalányt vesznek fel az állampénztárból.

Az épitőmesterek országos nagygyülése Budapesten

Budapest, január 15. Az épitőmesterek nagygyülése iránt nagy volt az érdeklődés. Több, mint 60 épitőmester jött fel a vidékről. — Pucher István elnöki megnyitója után Pintér Oszkár épitőmester tartott előadást, majd határozati javaslatot terjesztett elő, hogy az állami és városi épitkezéseket kora tavasszal kezdjék meg, ugy, hogy ezzel az épitőipart megfelelően foglalkoztatni tudják. Kéri a határozati javaslat, hogy a kormány bocsásson második helyü, olcsó törlesztéses kölcsönt az épittetők rendelkezésére, vagy pedig vállalja magára a kamatterhek 5 százalékát.

Megállapitja, hogy a családi házak épittetőinek legutóbb nyujtott kölcsön kamatterhei olyan sulyosak, hogy nem alkalmasak az épitkezések fellendítésére. A kormány tegyen meg minden lehetőt az anyagárak letörésére és a bankterhek csökkentésére.

Végül a határozati javaslat kéri a házadómentességi törvény hatálytalanitását s e helyett azt kivánja, hogy 30 éves adómentességet adjanak mindazoknak, akik 1932 november 15-ig épületeiket lakható állapotba helyezik, akik uj épületeket épitenek, vagy régi épületeikre emeleteket épitenek rá, — vagy eddig lakásra nem alkalmas épületeket lakhatókká tesznek, — vagy régi épületeket modernizálnak.

Báthory István épitész, épitőmester a következő felszólaló. Azt követeli, hogy a középarányos rendszer alapján adják ki a közmunkákat.

A legolcsóbb ajánlatos rendszert, amely eddig érvényben volt, meg kell változtatni. Farkas Elek határozati javaslatot terjeszt elő, mely a Társadalombiztositóval kapcsolatban kéri az épittetők fokozatos

felelősségének megszüntetését, — vagy legalább is azt, hogy ez a felelősség csak a törvényben megállapitott járulékösszeg erejéig álljon fenn, ne pedig minden tartozásnál.

A legfontosabb követelése ennek a javaslatnak az, hogy a hatósági közmunkákban ezentul olyan vállalkozók is résztvehessenek, akik hátralékban vannak Társadalombiztositó-illetékeikkel. A munkát kiadó hatóságok az elszámolás összegéből vonják le ezeket a hátralékokat.

A határozati javaslatok fölött élénk vita indult meg.

A szovjet 1953-ra világforradalmat készit elő

Ezernégyszáz tudós, technikus és propagandista dolgozik a »nagy munkán«.

A szovjetkormány erősen készülődik a világforradalomra 1953-ra, Hogy miért pont ebben az évben akarja végrehajtani a világforradalmat, annak az a magyarázata, hogy körülbelül erre az időre számit elkészülni három-négy olyan generáció felnevelésével, amely elszántan és felkészülten képes megvalósitani a szovjet mai vezetőjének chimerikus álmát. Ezen dolgoznak az iskolák, ahol a növendékek száma 1924 óta megháromszorosodott. Ma körülbelül 11 millió iskolás növendék van Oroszországban. Ugyanekkor Szovjetoroszország lakosságának száma 174 millió lélek.

A 11 millió növendék számára éppen most dolgoznak ki egy uj nevelési programot. Ez a nevelési program 15 évre, majd 30 évre előre látja a világesemények fejlődését és a tömegek nevelését ehhez akarja igazitani. A nagyszabásunak nevezhető programon 1400 tudós, technikus és propagandista, oroszok és külföldiek vegyesen dolgoznak. Az »orientációs osztály« legelsősorban Ázsiára helyezi a szovjet tevékenységének fősulyát. A második legfontosabb cél, amit a szivjet el akar érni, Oroszország vásárlóképességének növelése.

A tizenöt évre terjedő előre kidolgozott terv az orosz nemzeti vagyon gyarapodását 5610 milliárd francia frankban kontemplálja 1953-ra. Ez a vagyon ma csupán 3000 milliárd frankot tesz ki. 1953-ig lakosonként 3600 frank jövedelmet kell elérni mindenkinek. Jelenleg ez az átlagszám 200 frank. (Németországban 7120, Európában általában 5650, Amerikában átlagban 19.000.)

Az uj tervezet szerint 1944-ben az egyéni jövedelem átlagának el kell érnie a mostani német átlagot. 1953-ban pedig az amerikai átlagot. Ekkorra már elég erősnek érzi magát Szovjetoroszország ahhoz, hogy végrehajtsa a világforradalmat. A terv szerint 1953-nak kell a világforradalom esztendejének lenni.

A tizenöt évre előre kidolgozott tervezet Radek hires mondatával kezdődik, amely szerint »az orosz parasztnak csak két centiméterrel mélyebben kell megmüvelni a földet, mintahogy eddig tette és akkor az egész világot felforgathatja gabona többtermelésével.« Az orosz paraszt azonban nem müveli a földjét. Annyira semmiesetre sem, ahogy azt Radek elképzelte. Ilyen körülmények között a szovjet ugy találta, hogy leghelyesebb, *ha a paraszt fajtáját kivégzi.* Az apró kis gazdaságokat egyre-másra helyettesitik be a hatalmas területeket lefoglaló állami mintagazdaságok. Azelőtt 25 millió kisgazdaság volt Oroszországban, ezeknek a száma most hihetetlen módon lecsökkent. A szovjet mindent géppel végeztet el és az állami terv szerint 1936-ra a megmüvelt földek területe 106 millió hektárra növekszik, a mai 88 millió hektárral szemben. A termelés kiterjesztését legfőképpen Ázsiára bazirozzák és ugy képzelik, hogyha a terv valóra válik, ugy Európa 93 millió hektár megmüvelhető földje jelentéktelen csekélységgé fog összezsugorodni a szovjet mezőgazdaságával szemben. Ez a roppant föld terület 1200 állami birtokra oszlik és 3600 szindikátusi gazdaság egésziti ki a megmüvelt területeket. — 1933-ig 21 millió orosz parasztot szabaditanak fel és változtatnak át gyári munkásokká. Ha megfigyeljük, minden orosz számadat milliókban iródik. Millió hektár, millió ember és millió cservonec.

A 21 milli óorosz paraszt köteles lesz traktorokat és arató és cséplőgépeket készitení. A traktor fele már is tönkrement és a fogyasztás a termelésnek csak a felét teszi ki. Oroszország 1931-ben elhatározta, hogy 20 év mulva meghóditja a világot. Eszközei és tervei azonban olyan tulzottak és fantasztikusak, hogy józan embernek nem is lehet mást tenni, mint mosolyogni felettük.

SZÉNGÁZMÉRGEZÉST SZENVEDETT EGY CSALÁD.

Mára virradó éjjel a mentőket a Nemes utca 9. szám alá hivták, hol Laaktos Ferenc és családja szén-gázmérgezést szenvedtek. Lefekvés előtt parazsat vittek be a szobába, ahol széngáz fejlődött ki és a szobában alvó Lakatos Ferenc, a felesége és Rózsa Sándorné nevü rokonuk rosszul lettek. A mentők első segélyben részesitették őket és a közben alaposan kiszellőzött lakásukon hagyták őket.

ELŐADÁS A KÜLÜGYI TÁRSASÁGBAN CSEHSZLOVÁKIÁRÓL.

Budapest, január 15. A Magyar Külügyi Társaság külpolitika szakosztálya csütörtök délután a társaság tanácstermében felolvasó ülést tartott, — amelyen **Ottevényi Olivér** ny. főispán a társaság ügyvezető alelnöke tartott előadást Csehszlovákiáról. Részletesen foglalkozott a Csehszlovák állam forradalmi megalakitásának történeti előzményeivel, ismertette az ennek érdekében kifejtett külföldi propagandát, majd a jelenlegi törvényhozást, a kormányzatot, a közigazgatást és az agrár reformot tette bírálat tárgyává. Ismertette a nyelvrendelet visszásságait, a csehszlovák államnak az egyes külföldi államokkal szemben követett politikáját és a csehországi politikai pártokat. Rámutatott arra, hogy az ottani magyarság a népszámlálás visszaélései és az erőszakos közigazgatási intézkedések miatt a hivatalos lap kimutatásokban távolról sem szerepel olyan jelentős tényezőként, amint azt a valóság megkövetelné. Az előadást élénk tetszéssel fogadta a közönség.

Ma este utóljára

CSODABAR

a szinházban.

Siessen jegyét megváltani.

Szombaton este a legizgalmasabb prózai ujdonság bemutatója

Szinre kerül a

Szent láng

/ Főszereplők:

Könyves Tóth Erzsi,
Halassy Mariska,
Tuboly Lujza,
Mészáros Béla,
Thuróczy Gyula,
Cselle Lajos,
Szabó Imre.

Péntektől a Vigszinházban

a szezon hét legnagyobb sikerü némafilmje egy müsorban. Budapesttel egyidőben

Fritz Kortner

Marlene Dietrich

Forradalom Keleten

Jegyek elővételben.

Világosság derül a 15 évi hadifogság után hazatért Szenyák István rejtélyére

Légnyomás következtében részben elvesztett emlékező tehetségét és nem emlékezik világosan debreceni körülményeire, de a harctéri emlékei igen pontosak. — Egy debreceni munkás már felismerte Szenyákot, akivel együtt volt a harctéren.

Beszámolt tegnap a „Debreczen" Szenyák **István** kálváriájáról, aki tizenötévi hadifogság után most tért vissza Debrecenbe, ahol szüleivel együtt lakott. Szenyák István elbeszélését eleinte meglehetősen bizalmatlanul fogadták a rendőrségen, mert a múlt évben már rendőrkézre került egy álhadifogoly, aki állítólag Kinából került haza és itthon könyöradományokat gyüjtött. Erről az emberről többmint négy hétig tartó nyomozás után a rendőrség megállapította, — hogy szélhámos, álnevet használt és mese volt az egész hadifogság, amivel a hiszékeny embereket akarta kihasználni.

Szenyák **István** esetében az volt a gyanútkeltő, hogy dacára a tizennyolc évi debreceni tartózkodásának, teljesen ismeretlen volt Debrecennel és a legelemibb dolgokat sem tudta pontosan megmondani. Nem tudta, hogy van-e Nagytemplom, nem hallotta hírét a Nagyerdőnek, nem tudta megmondani, hogy melyik iskolába járt és hogy ki tanította. Nem tudta megmutatni azt a házat sem pontosan, ahol lakott a szüleivel együtt és mikor rámutatott egy házra a Hunyadi uccán, ahol állítólag lakott, arról meg kiderült, hogy nem lakott ott. Ezekután a rendőrségen természetesen meglehetős bizalmatlansággal kezelték Szenyák Istvánt, dacára annak, hogy a harctéri adatai egyre jobban megfeleltek a valóságnak.

Tegnap délben vitéz dr **Tóth Gyula** rendőrkapitány és dr **Tóth Sándor** rendőrfogalmazó együttesen hallgatták ki Szenyák Istvánt, mert a rendőrségen jelentkezett egy **Elischer Gyula** nevű munkásember, aki jelenleg a Déri-múzeumban van alkalmazva. Ez az Elischer Gyula elmondotta, hogy ő ismeri Szenyákot, mert együtt szolgált vele a 9-es kassai honvédeknél tudja, hogy orosz fogságba esett, sebesülten, sőt ismeri az apját is, akivel pedig 1928-ban együtt dolgozott a központi egyetem épitkezésénél. Az öreg Szenyák **János** emlegette is munkatársa előtt, hogy nagyon búsúl az egyetlen fia miatt, aki fogságban van és már 1918 óta nem kaptak tőle levelet.

Dr vitéz Tóth Gyula rendőrkapitány is ott szolgált és ott küzdött az orosz harctéren, ahol a kilences honvédek és ismerte az ezred viszonyait, haditetteit és így kellőképpen el lenőrizni is tudta dr Tóth Sándorral együtt Szenyák elbeszélését. Elischer elbeszélével kapcsolatban Szenyák is egyre jobban kezdett emlékezni és szinte bámulatos apróságokra, nevekre tudott visszaenlékezni, amelyet ismertek a kihallgatást végző rendőrtisztviselők is. Szenyák megmutogatta sebesülési helyét is. Elmondotta, hogy a nyiregyházi ötös honvédhuszárokhoz vonult be, de onnan áthelyezték a szülei illetősége következtében a kassai ezred káderét Pécsre helyezték és Szenyák innen ment fel elsőizben a harctérre, amig a gorlicei áttörésnél először meg nem sebesült. Pontosan emlékezett az ezred további haditetteire, amig többszöri sebesülés után 1916-ban súlyos haslövéssel a Brusszilov offenziva alkalmával orosz fogságba nem esett.

Ettől kezdve aztán ellenőrizhetetlen Szenyák István elbeszélése, mivel az oroszországi élményeit nem lehet kontroállni és nem tudja annak a szigetnek a nevét sem, ahol szénbányában dolgozott, mivel ezt szerinte az oroszok eltitkolták tőle, nehogy hírt tudjon adni haza. Kissé fantasztikus a hazafelé való hajóút is, de Szenyák hangoztatja az igazát.

— Nem eshet le nekem egy hajamszála sem, mert én az igazságot mondom!

— Nem is bántja magát fiam senki, — feleli vitéz Tóth kapitány — csak a **családját akarjuk előkeríteni.**

A tanúskodó Elischer Gyula szerint Szenyák apja még most is életben van és állítólag valahol a Katz-telepen lakik. A detektivek most nagy apparátussal keresik Szenyák István családját, hogy a hontalan ember végre haza tudjon kerülni. Érdekes egyébként, hogy a rendőrségre nagyon sokan jönnek fel érdeklődni, hátha Szenyák hírt tud adni hozzátartozójukról, akiről már nem hallottak hírt, hosszú idő óta. Sőt jelentkezett a rendőrségen egy úriember, aki teljes öltözet ruhát ajánlott fel Szenyáknak, ha igazat mond. Mivel valószínű ezekután, hogy Szenyák harctéri légnyomása következtében vesztette el részbeni emlékező tehetségét és igazat mond, egy-két napon belül a rendőrség világosságot fog deríteni Szenyák István ügyére. A rendőrség mindenesetre kéri azokat a munkásokat, akik 1928. évben az öreg Szenyák Jánossal együtt dolgoztak az egyetemi központi épület épitkezésénél és emlékeznek reá, jelentkezzenek a rendőrségen, dr Tóth Sándor rendőrfogalmazóval.

——oooOooo——

Kelety Dénes volt Máv. elnökigazgató megrázó tragédiája

Gyógyithatatlan gégerákja miatt szivenlötte magát és meghalt. — Dum-dum golyóval követte el az öngyilkosságot.

Budapest, jan. 15. Megrázó tragédia hire verte fel csütörtökön Budapestet.

Keleti Dénes, a MÁV nyugalmazott elnökigazgatója és az IBUSz elnöke, ma reggel, az Andrássy ut 88. számu MÁV palotájában levő lakásán vadászfegyverével szivenlőtte magát és meghalt. A 63 éves öreg urnak

előrehaladott gégerákja volt, ugy, hogy már nem tudott rendesen enni sem, hanem négy hónap óta csövön keresztül, mesterségesen táplálták. Ezért követte el az öngyilkosságot.

Kelety Dénes a kommün utáni időkben lett a MÁV elnökigazgatója és a Magyar Államvasutak reorganizálásában nagy munkát végzett. Tehetséges és nagytudásu ember volt. Ő volt az első MÁV elnökigazgató, aki a II. fizetési osztályban volt, ami a miniszteri rangnak felel meg. Nyugdijba vonulása alkalmával, 1927-ben a kormányzó az I. osztályu magyar érdemkereszttel tüntette ki. Kelety Dénes ezután az IBUSz elnöke lett és ezt az állását mind a mai napig megtartotta.

A 63 éves Kelety Dénes 26 éve özvegyen él. A MÁV nyugdijintézeti palotának a földszintjén volt négyszobás lakása. Két gyermeke van: Kelety Miklós és Károly; mind a kettő nős és mind a kettőnek önálló háztartása van.

Kelety Dénes a legnevesebb magyar és külföldi professzorokkal vizsgáltatta meg magát és nemcsak idehaza, de külföldön is keresett gyógyulást kinzó betegségére. Dr. Liebermann Tódor kezelte hosszu ideig, azután

Czukor főorvos operálta, de az állapota nem javult s ujabb operáció vált szükségessé.

A család arról értesült, hogy Stuttgartban elsőrendü nemzetközi speciálista müködik és Kelety Dénessel elutaztak oda s ott ismét megoperálták. Ez az ujabb mütéti beavatkozás sem használt s ezért később Párisba vitték, hogy rádiummal kezeltessék A kezelés előtt azonban Kelety Dénest oly nagy foku idegesség lepte meg, hogy elháritotta magától az ujabb orvosi beavatkozást és anélkül hagyta el Párist, hogy a tervbe vett rádiumkezelést igénybe vette volna.

Állapota az utóbbi négy hónapban már annyira sulyos lett, hogy

nem is tudott rendesen táplálkozni, hanem a mellén keresztül vezettek egy ezüstcsövet a szervezetébe és azon keresztül táplálták mesterségesen.

Kelety Dénes ezt a szenvedésteljes és kinos betegséget nem birta elviselni és a hozzátartozói észrevették, hogy mindenáron menekülni akar a szenvedő élettől.

Az utóbbi időben már aludni se tudott, annyira kinozta testileg és lelkileg a betegsége s ezért luminált és veronált iratott magának. Nemrégiben hüséges ápolónője, Gabányi Krisztina rájött arra, hogy Kelety Dénes az altatás céljaira kapott luminált és veronált az átadott kis adagolásokban nem használja föl, álmatlanul hánykolódik ágyában és

a porokat párnája alatt elrejtve, összegyüjteni igyekszik.

Mindjárt arra következtettek ebből, hogy igy akar annyi méregadaghoz jutni, amennyivel régen sejtett öngyilkossági tervét valóra válthatja. Ezért orvosait és két fiát tanácskozásra hivta meg, akik végül is ugy döntöttek, hogy a luminált és veronált megvonják a nagybetegtől, illetve csak az esetben és csak annyit adnak neki, amennyit alvás előtt ápolónője beadhat.

A családtagok észrevették azt is, hogy Kelety Dénes az utóbbi időben sokat foglalkozik vadászfegyvergyüjteménnyel és a rejtett cél álcázása érdekében vadászemlékeiről kezdett beszélni. Hozzátartozói gyanut fogtak és a rossz sejtelemtől hajtva

elkérték a revolvereket.

Kelety Dénes csak nehezen nyugodott bele régi kedvelt fegyvereinek elvitelébe, de hangsulyozta és kikötötte, hogy a vadászfegyvereket nem engedi elvinni, mert azokhoz sok kedves emlék füzi őt. A családtagok ebbe kényszeredetten belenyugodtak és gondolni se mertek arra, hogy a nagybeteg Kelety Dénes végül is a lakásán maradt vadászfegyverek egyikével fogja kiirtani életét.

Csütörtök reggel rendes időben, hét óra tájban kelt föl Kelety Dénes. A kinzó és sorvasztó betegség nem tudta állandóan az ágyba kényszeriteni és sokat volt fenn. Reggel is öltözködni kezdett, felhuzta nadrágját, pizsama-kabátot vett föl és leült az ebédlőasztalhoz, hogy a reggeli lapokat átnézze. — Gabányi Krisztina állandóan körülötte forgolódott és vigyázott rá.

Rövid idő mulva Kelety Dénes sápadt arccal és fájdalmas hangon odaszólt Gabányi Krisztinának:

Vérző mellel találták szobájában.

— Nagyon fáj a fejem, kérem, hogy hozzon be piramidont.

Gabányi Krisztina azonnal kisietett a szobából, hogy a kért fájdalomcsillapitót behozza. Alig lépett ki a szobából, csak pár pillanat mulhatott el és dörrenés zavarta föl a lakást.

Gabányi Krisztina rémülten visszarohant.

Kelety Dénest szobájának padlóján vérző mellel találta és mellette feküdt a padlón az egyik vadászpuskája.

Az ápolónő lélekszakadva rohant a telefonhoz és segitségül hivta a mentőket. Mire az orvosi segitség megérkezett, Kelety Dénes már halott volt. Az orvosi vizsgálat megállapitotta, hogy a golyó a mellén keresztülhatolt, átlőtte a szivét és a hátán keresztül jött ki a testéből.

Egy golyót lőtt magába Kelety Dénes és ez azonnali halálát okozta.

Ezután a főkapitányságot értesitették és Kelety Dénes két fiát hivták ki az Andrássy uti lakásba. A kiérkezett rendőri bizottság helyszini szemléje nyomán rekonstruálta az öngyilkosság lefolyását. Az adott körülmények megállapitása után a rendőri bizottság megállapitotta, hogy Kelety Dénes az öngyilkosságot ugy követte el, hogy

a vadászfegyvert a padlóra állitotta, maga pedig ráhajolt a vadászpuska csövére.

A melle közvetlenül rajta volt a puska csövén. Igy sütötte el a fegyvert s azután a kilőtt golyótól holtan hátrabukott a szoba padlójára.

Három bucsulevelet találtak. — Kettőt két fiának irt, egyet pedig a rendőrségnek. A bucsuleveleket a bizottság magával vitte a főkapitányságra.

Dum-dum golyóval követte el az öngyilkosságot.

Délelőtt 10 óra tájban érkezett vissza a főkapitányságra a rendőri bizottság, amely Kelety Dénes öngyilkossága ügyében az Andrássy uti lakásban folytatta a vizsgálatot

Megállapitották, hogy Kelety egy

kilenc milliméteres afrikai vadászfegyverrel követte el az öngyilkosságot. A fegyverben dum-dum golyó volt.

A hosszu puskagolyó a középen be volt vágva. Az ilyen puskagolyót csak akkor használják, ha nagy vadakra vadásznak.

Kelety Dénes két fiához és a rendőrséghez irt bucsulevelet. Két fiának azt irta, hogy

nem birja tovább a szörnyü szenvedést.

Inkább önkezével vet véget életének. A rendőrségnek irott levelében szintén megirta, hogy

önkezével vet véget életének s azt kéri, hogy mellőzzék a boncolást,

hogy a fiai akadálytalanul intézkedhessenek a temetés dolgában.

29816 választót vettek fel Debrecenben a névjegyzékbe

Négyszáhatvanhét választóval kevesebb van, mint a megelőző évben.

A központi választmány Zöld J. h. polgármester elnöklésével tegnap délben ülést tartott. Balogh Sándor dr. tb. tanácsnok terjesztette elő az 1931. évre szóló képviselőválasztói névjegyzéket. — Közölte a választmánnyal, hogy a **közigazgatási biróság a névjegyzék ellen benyujtott panaszokat elutasitotta és igy most már a névjegyzék végleges.**

Az idei névjegyzékben valamivel kevesebb a szavazók száma, mint tavaly volt; ugyanis az 1830. **évi 30.283 választóval szemben az idén csak 29.816 választót vettek fel.** Ez a szám a következőképen oszlik meg:

I. kerület	12.109
II. kerület	8.769
III. kerület	[illegible]

A választók száma azért kevesebb az idén, mint tavaly volt, **mert elköltözés, halálozás és más okok miatt 467 egyént töröltek.** — Nagyon valószinü, hogy a jövő évi választói névjegyzékben ismét sokkal több név szerepel, mert a népszámlálás során történt összeirás megbizhatóbb és tisztább helyzetet tár majd elő és hivatalból megállapitják majd olyanoknak a szavazati jogát, akik maguktól eddig nem kérték a névjegyzékbe való felvételüket. Ezeket most megkérdezésük nélkül felveszik s igy az 1932-es névjegyzék az utóbbi évek egyik legtökéletesebb választói névsorát adja.

Népszámlálási közlemények

A közönség tájékoztatása. — Utasitás a népszámlálóbiztosok részére. — Beérkezett panaszok a népszámlálóbiztosok ellen.

A népszámlálás vezetősége ismételten közli a közönséggel, hogy mindazok, akik valamilyen oknál fogva a népszámlálásból kimaradtak, f. hó 20-án este 7 óráig, délelőtt 8-tól 2-ig és délután 5 és 7 óra között a városháza közgyülési termében a törvényes következmények nélkül önként jelentkezhetnek összeirásra. A vezetőség saját érdekükben kéri az illetőket, hogy a törvényben előirt kötelezettségüknek tegyenek eleget idézés bevárása nélkül.

A számlálóbiztosokat ismételten utasitja a vezetőség, hogy a számlálókerület elkészitett anyaga nem a felülvizsgálónak adandó át, hanem a központi irodába kell bevinni, hogy ott pontos nyilvántartásba vétessék. Aki anyagát a felülvizsgálónak adta át, az haladéktalanul hozza be a központi irodába. Azok a számlálóbiztosok, akiknek nyomtatványhiányuk nem volt, 17-én estig, akiknek pedig nyomtatványhiányuk volt, azok 20-án déli 12 óráig adhatják be anyagukat a rájuk nézve kellemetlen következményekkel járó jegyzőkönyv felvétele nélkül.

A számlálóbiztosok mulasztásairól a következő panaszok érkeztek be: *a 86-os számlálóbiztos a Kerekes-telep 40, 42, 44, 46. számu házában s az ezzel szemben fekvő házakban nem végezte el az összeirást; a 82-es sz. számlálóbiztos kihagyta kerületéből a külső Budai Ézsaiás uccát és a Gizella uccát és azt a sulyos hibát követte el, hogy lakásonkint 1—1 összeiró-lapot hagyott, holott azt minden 18 éven felüli férfi és nő számára hagynia kellett volna; a 91-es számlálóbiztos kihagyta a Lorántffy ucca 40. számot 6 lakóval; a 12-es számlálóbiztos nem járt el a Mikes Kelemen ucca 1-től 15-ig; a 64-es számlálóbiztos nem járt el a Szoboszlói-ut 5. sz. alatt; a 10-es sz. számlálóbiztos nem járt a Bekecs u. házaiban, mint jelentik a 8. és 10. sz. alatt sem.*

A népszámlálás vezetősége figyelmezteti az illető biztosokat, hogy mulasztásaikat haladéktalanul pótolják, mert fegyelmileg fogják őket felelősségre vonni.

A népszámlálás vezetősége felkéri a közönséget, hogy a hasonló eseteket szíveskedjenek akár személyesen, akár telefonon 11—30 alatt, akár levelezőlapon a népszámlálás központi irodájának városháza földszint 5. sz. alá bejelenteni.

Jó minőségü tégla és cserép

kapható Tóth és Sebestyén téglagyárából. Eladás Fürdő ucca 2.
Telefon: 610.

NEM SZÁLLITJÁK LE A KÉPVISELŐK FIZETÉSÉT.

Budapestről jelentik : A képviselőház gazdasági bizottsága szerdai ülésében foglalkozott a képviselői illetmények leszállításának és a választott tisztviselők illetménye revizió alá vételének kérdésével és a következő határozatot hozta :

A gazdasági bizottság a pártközi értekezlet határozatától teljesen függetlenül, a saját törvényes hatáskörében kimondja, hogy

a képviselői illetmények leszállítását és a választott tisztviselők illetményeinek revizió alá vételét éppen a jelenlegi nehéz gazdasági viszonyok s a képviselők törvényhozói, társadalmi és egyéb sulyos kötelezettségeikből származó fokozott kiadásaikra és a közelmultban az inségakció javára önkéntesen vállalt jelentékeny jótékonysági adakozására való tekintettel indokoltnak nem tartja, még pedig már azért sem, mert a jelenlegi Ház mandátuma 1932 január 25-én lejárván, az uj képviselőház esetleges határozatának prejudikálni nem kiván.

Amennyiben azonban az egész állami költségvetésben szereplő személyi járandóságok általános leszállítása tárgyalás alá vétetnék, ez esetben a gazdasági bizottság a képviselői illetmények leszállításának kérdését és a Ház választott tisztviselői illetményeinek revizió alá vételét tárgyalás fogja venni.

Ezzel szemben Kabók Lajos különvéleményt terjesztett elő, amelyben a kormányzó, a miniszterek, a főtisztviselők és a képviselők illetményeinek husz százalékkal való csökkentését kérte.

———oooOooo———

LEMONDOTT A HÁZTULAJDONOSOK EGYESÜLETÉNEK TÁRSELNÖKE.

Mint értesülünk, Biró Sándor, a Háztulajdonosok Egyesületének társelnöke, a tegnap tartott választmányi ülésen társelnöki tisztségéről leköszönt. A lemondás okai egyelőre ismeretlenek.

———oooOooo———

EZER PENGŐRE ITÉLTÉK ÁNGYÁN ÁLLAMTITKÁR RÁGALMAZÓJÁT.

Két évvel ezelőtt **Urbik** Ferenc dr, röpiratban azzal gyanúsította meg **Ángyán Béla** igazságügyi államtitkárt, hogy saját érdekében, erőszakos módon beavtakozott az oktatófilmek körüli megindult pereskedésbe. A röpirat miatt a törvényszék Urbikot két rendbeli sajtórágalmazás címén négyezer pengő pénzbüntetésre ítélte. A tábla jóváhagyta ezt az ítéletet. A királyi Kúria szerdán tárgyalta az ügyet és Urbik Ferencet ezer pengő pénzbüntetésre ítélte. Az ítélet jogerős.

———oooOooo———

AZ EGYESÜLETEK TAGJAINAK FORMARUHÁJÁT BE KELL JELENTENI A BELÜGYMINISZTERNEK.

A belügyminiszter valamennyi törvényhatóság első tisztviselőjéhez körrendeletet intézett, amelyben útasítja őket, hogy a területükön működő ama egyesületeket, amelyeknek tagjai formaruha-egyenruha viselésére jogosultak, hívják fel arrt, hogy formaruhájukat és az ehhez tartozó esetleges felszerelési tárgyakat, lehetőleg képben, a ruha és felszerelési tárgyak pontos leírása mellett, kép hiányában pedig a formaruha és a tárgyak pontos leírását, a rendelet kibocsátásától számított tizenöt napon belül a belügyminiszternek mutassák be. Ha a belügyminiszter rendeletének valamelyik egyesület a határidőn belül nem tesz eleget, ellene a belügyminiszter megtorló rendszabályokat alkalmaz.

A Király Férje

Csoda bàr --

mégsem emeltük a helyárakat.

Több szavunk nincs.

Beszéljen a film önmagáért.

Ma először. Uránia.

Végzetes vadászat

Vaddisznó helyett egyetemi hallgatót lőttek agyon.

Halálosvégü vadászszerencsétlenség történt az abaujmegyei Mogyoróska községben. Az áldozat Gyurkó Miklós, egyetemi hallgató, a község tanitójának fia. Gyurkó Miklós a napokban érkezett haza szülei látogatására. Hétfőn a mogyoróskai vadásztársaság a község határában vaddisznó-vadászatot rendezett, amelyen részvett a tanitó s vele együtt Miklós fia is. A déli órákban, amikor uj hajtás került a félkörben felállitott vadászok elé s minden oldalról puskázni kezdték a vaddisznókat arról a helyről, ahol a fiatal egyetemi hallgató állása volt; egyszerre rémült segélykiáltások hallatszottak.

A vadászok nyomban otthagyták a vadászatot és odasiettek a fiatalemberhez, aki eszméletlen állapotban, vérében feküdt a hóban.

Megállapitották, hogy Gyurkó Miklóst haslövés érte. Azonnal bevitték a községbe, ahonnan még hétfőn éjjel autón beszállitották a miskolci Erzsébet kórházba. Itt mütétnek vetették alá a fiatalembert, mindez azonban már nem használt. Gyurkó Miklós kedden reggel belehalt sérülésébe.

A SZOVJET REPÜLÖGÉPEKRE GYÜJT.

Moszkva, január 15. A szovjet aviatikai hivatala országos gyüjtést inditott, repülőgép épitési célokra. A Tass iroda jelentése szerint eddig négymillió rubel folyt be.

MUNKANÉLKÜLIEK TÜNTETÉSE BUDAPESTEN.

Budapestről jelentik: — Tegnap délelőtt háromnegyed 12 órakor a Wekerle Sándor-utca és az Arany János-utca sarkán 60—80 főnyi munkanélküli csapat verődött összse és utcai tünteésbe kezdett.

A környéken az üzletek redőnyeit azonnal lehuzták, a járókelők sietve elszéledtek.

Az esetről rögtön jelentést tettek a főkapitányságnak, amely utasitotta az V. kerületi kapitányságot, hogy rendőrcsapatot küldjön ki a tüntetők széjjeloszloatására. A rendőröket teherautón szállitották ki. A Mosonyi-utcai laktanyából is segitség érkezett.

A rendőrség rövidesen helyreállitotta az utca rendjét és a tüntetők közül többet elfogott. Néhány nő is volt közöttük. Az eddigi kihallgatások szerint egy nő szervezte a tüntetést. Az előállitottak kihallgatása tart.

———oooOooo———

Egymillió dolláros estély

Newyork, január hó.

Henry L. Doherty, az öreg »olajkirály« végtelen örömet érzett afelett, hogy fogadott leánya, Helen Lee Eames Doherty annyira felnőtt, hogy be lehet mutatni az előkelő társaságnak s ennek következtében nagy estélyt rendezett. Egy olyan igazi, svungos, gazdagságtól csöpögő amerikai bemutató estélyt, amilyenekről Európában áradozva és sárga irigységgel szoktak beszélni az emberek.

Meg kell adni, hogy Doherty mester érti a módját annak, hogyan kell elkápráztatni a világot A washingtoni Mayflower hotelben rendezte a debutáns kisasszony estélyét.

Az estély összes járulékaival egy millió dollárba került !

Tessék elképzelni : egy millió kemény dollárba. Ennyibe kerültek az ételek, az italok, az ajándékok a vendégeknek, a különvonat, amelyen a vendégek érkeztek, a vendégek érkeztek, a diszitések, a girlandok, a virágok és a borravalók.

Tessék elképzelni, mondjuk, bár kénytelenek vagyunk beismerni, nehezen lehet elképzelni, hogy a még legfényesebb estély is ekkora pénzbe kerüljön.

Doherty azonban megcsinálta a lehetetlent és miután kijelentette, hogy az ő fogadot leányának semmi se drága, meginditotta a lavinát, amely a sajtóban, társaságban és politikai körökben óriási szenzációt okozott.

Millió számra vannak Amerikában a munkanélküliek, akiknek nincsen mit enni. Az olajmágnás azonban egy millió dollárt ad ki egy estélyért. Ezrével kóborolnak az uccákon a szegény, elesett, kidülledt szemü nyomorgók, akik reszkető kézzel koldulnak öt centért. Doherty ur azonban milliókkal dolgozik, bő az olajforrás, mit bánja ő azt az egy rongyos milliót, amibe a mulatsága került.

Férfi ruha tisztitása vasalása 4 pengő

Weisz kelmefestő, Arany János ucca 9. sz.

Felelősségre vonta a debreceni törvényszék a közel háromszáz rendbeli büncselekménnyel vádolt Trnka Teofil malomtulajdonost

Trnka ártatlanságát hangoztatja és gyengeelméjüségére hivatkozik.

Alig pár napja annak, hogy a debreceni törvényszék előtt lezajlott a Hungária malom igazgatója bünpörének főtárgyalása és tegnap ujra egy malom ügykezelése körül keletkezett páratlanul nagyszabásu bünper került a törvényszék elé. A bünper vádlottjai Trnka Teofil malomtulajdonos és Prunyi Miklós tisztviselő, a malom üzletvezetője.

A Trnka malom összeomlása anakidején sokat foglalkoztatta a közvéleményt. Az egykor nagyszerüen prosperáló üzem 1926-ban fizetési nehézségek közé került, majd müködését is beszüntette. Ezzel egyidejüleg megindult a kényszeregyezségi eljárás, amelynek egyes fázisairól akkor részletesen tájékoztattuk közönségünket. De ezzel kapcsolatban megindult a malom két főtisztviselője ellen a bünvádi eljárás is, amely a hosszu és alapos vizsgálat után tegnapra főtárgyalásra került.

283 RENDBELI SIKKASZTÁS

A főtárgyaláson dr Jankovich Jenő tanácselnök elnökölt. Igen sokan jötek el a tárgyalásra a károsultak és azok hozzátartozói, ott voltak az orvosszakértők, ugy hogy a terem zsufolásig megtelt.

A vádlottak személyi adatainak felvétele után az elnök felolvasta a terjedelmes vádiratot. Az ügyészség 129 rendbeli sikkasztás büntette, 154 rendbeli sikkasztás vétsége és 3 rendbeli csalás vétsége miatt emelt vádat Trnka Teofil és Prunyi Miklós mint bünsegédi részes ellen. A sikkasztást a büntársak azáltal követték el, hogy azokat a terményeket, amelyeket a malom ügyfelei náluk tárolásra elhelyeztek, beadták a Közraktárba és a terményekre nagy kölcsönöket vettek fel. Miután azonban a Közraktárral szemben a malom fizetési kötelezettségének nem tett eleget, perre került a sor, amelyben a Közraktár nem kevesebb mint 250.000 pengős követelését érvényesitette a Trnka céggel szemben. A pert a Közraktár megnyerte és a malomnak a raktárban elhelyezett terményeit elárverezték. Azonban a Közraktár követelése még igy sem nyert kiegyenlitést. Az árverés folytán a malom nem tudta ügyfeleinek a terményeket kiszolgáltatni és igy közel háromszáz gazda vesztette el buzáját és rozsát.

De vád volt emelve Trnka és Prunyi ellen csalásért is, mert amikor a katonaságnak 40.000 pengőért eladtak zabot, kijelentették, hogy a megvett termény mennyiségnek nagy része már a raktáruk ban van letéve, mig a hátralékos részt már megvették a termelőktől és azok azt a közeljövőben leszállitják. Ezt különben a katonaság megbizottai előtt irásokkal igazolták, hamis termelői igazolványokat mutattak be és ezzel bizonyitották, hogy a 40.000 pengő értékü zab tényleg rendelkezésükre áll. Igy azután a katonaság a 40.000 pengőt a malomnak kifizette. Csak később derült ki, hogy a raktáron levő 20 vagon zab már nem volt a malom tulajdona akkor, mikor a katonaságnak eladták, igy az üzletkötések fiktivek voltak.

TRNKA GYENGE ELMÉJÉRE HIVATKOZIK

A vádirat ismertetése után megkezdődött a vádlottak kihallgatása. Először Trnka Teofil áll a biróság elé. Nagyon idegesen viselkedik, dadog, remeg, reszket, minden tagja rángatódzik. Alig lehet megérteni, hogy mit beszél.

Védekezése egyszerü. Kijelenti, hogy ártatlanak érzi magát, mert ő a malom ügyvitelébe nem avatkozott bele. Ott Prunyi volt a teljhatalmu ur, mindent ő intézett, ugy a kereskedelmi ügyeket, mint a könyvelést. Hiába akarta ő érényesiteni főtisztviselőjével szemben akaratát, ez sehogy sem sikerült neki. Egyébként is ideggyengeségben szenved, gyengeelméjü s ezért nem emlékszik vissza arra, hogy mi történt a malomban.

Ezután a másodrendü vádlott kihallgatását kezdte meg az elnök. Prunyi Miklós is ártatlanak érzi magát. Hangoztatta, hogy ő minden intézkdés előtt részletes megbeszélést folytatott Trnkával és az ő utasitásai alapján járt el. Egyébként ő alkalmazottja volt a malomnak, parancsra cselekedett, igy nem terheli felelősség.

A sikkasztási vádra vonatkozólag azt adja elő a helyettes igazgató, hogy a tárolt terményeket joguk volt felhasználni üzleti célokra, mert ez az ügylet természete hozta magával. Szerinte a malom sohasem volt fizetésképtelenségben, ezt azok találták ki, akik a Trnka elmegyógyintézetbe való szállitása után a malom igazgatóságába kerültek.

A csalási vádra vonatkozólag is ártatlannak érzi magát Prunyi. Kijelentette, hogy bár itt ő vezette a tárgyalásokat, de nem tárolási, hanem szállitási rendelet jött létre. Nem kellett nekik kimutatni az egész megvásárolt terménymennyiséget. A szerződésbe nyugodtan belemehettek, hiszen abban az időben 20 vagon zab állott rendelkezésükre. A katonaságnak tényleg mutattak fel iratokat, de ezek formaságból készültek csak azért, hogy a katonai gazdasági hivatal követelményének eleget tegyenek.

AZ ELSŐ TANUVALLOMÁSOK

Az érdekes bünügyben az első tanuvallomást Horváth Antal százados tette. Anakidején ő bonyolitotta le a zab ügyletet a katonaság részéről. Elmondta, hogy Prunyi Miklóssal tárgyalta le a vételt és a malom részéről teljesen olyan volt a beállitás, hogy a zab megvan. Nem áll Prunyinak az a védekezése, hogy a zab meglétét csak formaságból kellett igazolni, erre szabályszerü nyugtákat kivántak és a malom igazgatósága ezeket fel is mutatta.

Ugyanerre a körülményre vonatkozólag hallgatta ki a törvényszék Tibéry Willibáld századost és Áfonyi Zoltán főhadnagyot, akik mindenben megerősitették Horváth százados vallomását.

AZ ORVOSSZAKÉRTŐK SZERINT IS ELMEGYÖNGESÉGBEN SZENVED TRNKA

Igen érdekesek voltak az orvosszakértői vallomások. Elsőnek dr Fehér Hermannt, a Trnka család régi háziorvosát hallgatta meg a biróság. Fehér dr elmondta, hogy az elhalt Trnka Gottlieb már évtizedekkel ezelőtt panaszkodott neki, hogy Teofil fiával baj van. Nem emlékszik semmire, figyelmetlen, rendetlen, nem meri majd rábizni a malom vezetését. Arra is emlékezett Fehér dr, hogy egy alkalommal Prunyi a malom alkalmazottai jelenlétében leszamarazta Trnka Teofilt. Véleménye szerint az elsőrendü vádlott veleszületett elmegyöngeségben szenved.

Dr Radó Vilmos városi tisztifőorvost is meghallgatta ezirányban a törvényszék. Radó dr szerint Trnka sulyos, kóros nuraszténiában szenved.

Általános figyelem között emelkedet tszólásra dr Benedek László egyetemi tanár, törvényszéki orvosszakértő és beterjesztette elmeszakértői véleményét. Trnka Teofilt hosszu időn át megfigyelte és konstatálta, hogy nagyfoku lelki infantilizmusban szenved. Semmi önállósága nincsen, játékszere a körülményeknek és az embereknek. Morális érzéke alig van, cselekvéseiben bizonytalan, igy korlátoltan beszámitható.

A MALOMBAN MÁR 1925-TŐL HAMIS KÖNYVELÉST VEZETTEK

Most már sor került a tanuk kihallgatására. Böszörményi Lajos magántisztviselő, a malom segédkönyvelője az elnök kérdéseire elő adja, hogy a malomban teljesen Prunyi Miklós volt az ur. Akaratát mindenben érvényesitette és cselekvéseiben, intézkedéseiben még Trnka Teofiltól sem engedte magát korlátozni. Trnkát akárhányszor gorombán összeszidta, sokszor megeesett, hogy gazdájával hozatta magához, amire éppen szüksége volt.

Jellemzésül elmondta a tanu, hogy egy alkalommal Prunyi nagymennyiségü amerikai kukoricát akart vásárolni. Trnka könyörgött neki, hogy ne vegye meg, de Prunyi csak perfektuálta az üzletet. Általában minden ténykedést Prunyi végzett, ő könyvelt, ő készitette el a mérleget és ő intézte a hitelügyleteket is.

Érdekesen adta elő Böszörményi annak az éjszakának a történetét, amikor a malom összeomlott. Trnka Teofil akkor Prunyi lakásán tartózkodott és Prunyi ott aláiratott vele egy olyan irást, amely szerint őt a malom ügyeiben semmiféle felelősség sem terheli. Trnka erősen vonakodott, hogy azt a nyilatkozatot aláirja, de Prunyi erőszakoskodott, majd kijelentette, hogy öngyilkos lesz, igy a megfélemlitett igazgató végül is aláirta az elébetett irást.

Viktor Jenő tisztviselő ugyanugy adja elő a malom belső életének ismertetését, mint Böszörményi.

Nagyon érdekes volt Popovics Gyula törvényszéki irásszakértő kihallgatása. Popovics átvizsgálta a malom könyveit és ezek alapján tette meg észrevételeit. Közölte, hogy a malom könyveit már 1925-től kezdve hamisan vezették. Már akkor passziva mutatkozott, ennek ellenére a mérlegben nyereség volt feltüntetve. Általában a könyvelés szabálytalan volt és sulyos konzekvenciákkal jár azokra, akik a könyvelést intézték.

Az irásszakértő kihallgatása után a károsult gazdákra került a sor. Vallomásuk nagyjában egyforma volt. Előadták, hogy ők a malomban buzát, rozsot, vagy árpát tároltak, mikor azonban terményüket kérték, azt nem kapták meg. Erre azután megtették a malom igazgatósga ellen a bünvádi feljelentést.

A törvényszéki főtárgyalás a csütörtöki napon a két órás ebédszünet kivételével estig tartott. A tárgyalást ma reggel 9 órakor folytatják, itéletre azonban szombat előtt aligha kerül sor.

Vasárnap is megleszi a táncos teadélután az Ujságiró Clubban

Megjelenik az uj »Miss Debrecen« is.

Az Ujságiró Klub vezetősége rendszeresiteni óhajtja a vasárnap délutáni táncos tea-délutánokat; a közönségnek ezáltal alkalmat kiván nyujtani, hogy artisztikus keretek között, minden nagyobb költekezést elkerülve táncos szórakozást találjon. Az első ilyen teadélután az elmult vasárnap zajlott le igen szép és biztató siker mellett.

Az első sikeren felbuzdulva a Klub vezetősége **most vasárnap, január 18-án is megtartja a teadélutánt tánccal egybekötve.** — A mostani összejövetelnek érdekessége lesz az, hogy azon megjelenik az idei **»Mis Debrecen«**, akit megelőző nap választanak meg a szokott keretek között. Az uj Misst a Klub látja vendégül.

A vasárnapi táncos teadélutánra külön meghivók nem bocsájtatnak ki, mert arra hivatalosak a Klub tagjai hozzátartozóikkal és vendégeikkel együtt, valamint az érdeklődő uriközönséget ezuton hivja meg a rendezőség. Belépődij egyáltalán nincsen. A ruhatár egy személyre az összes felső ruhák után 30 fillér. — A klub helyisége az Aany Bika félemeletén van, bejárat ugy a szálloda hallján, mint a József kir. herceg-utcai bejáraton át.

KASSÁN TERROR ALATT ÁLLANAK A MAGYAROK A NÉPSZÁMLÁLÁSI NEMZETISÉGI BEVALLÁS MIATT.

Prágából jelentik: A felvidéki népszámlálással kapcsolatosan a Prágai Magyar Hirlap azt irja, hogy Kassán még ma sem fejeződtek be a népszámlálási munkálatok. A főjegyzői hivatal ugyanis azoknak az ivét, akiknek nemzetisége még nem nyert tisztázást, — nem zárta le. Természetesen csak magyarokról van szó ebben az esetben. Mindazokat a magyar nemzetiségüeket, akiknek a nevük nem magyar, vagy más kifogás hozható fel, ujból és ujból beidézték a főjegyzői hivatalba s arra akarják rákényszeriteni, hogy tagadják meg magyarságukat.

—000()000—

KÖZEL NÉGY ÉS FÉL MILLIÓ LAKOSA VAN BERLINNEK.

Berlin, január 15. A január elején megtartott népszámlálás adatai szerint Berlin lakossága 4.332.112 volt. Az 1920-iki Nagy-Berlin több külvárosának a fővárossal való egyesülése által lakosainak száma 3.858.000 volt, vagyis a lakosság számának növekedése a legutóbbi tiz év alatt csaknem egy félmillió.

Egy kuriai biró rejtélyes halála

Masszirozás közben hirtelen meghalt.

Budapest, jan. 15. Tragikus és rejtélyes körülmények között halt meg szerdán Budapesten, a magyar birói kar egyik igen tehetséges, nagytudásu tagja, *Bausch* Olivér kuriai biró. A haláleset körülményeiről az alábbiakat jelentik:

A Csengery ucca 24. számu ház földszint 7. számu lakásában tegnap este izgalmas tragédia játszódott le. Nyolc óra tájban egy elegánsan öltözött, középtermetü, 45 év körüli ur kopogtatott be a lakás lépesőházi bejáratának ajtaján. Az idegen ur belépett a szobába, ahol Kántor Margit manikür és masszirozónő fogadta. A szobában Kántor Margit és a jól öltözött ur között pár perces diskurzus folyt le s mintegy tizenöt perc elteltével a leány felszakitotta a szoba ajtaját, kifutott a konyhába és hangosan sikoltotta:

— Segitség, valaki meghalt a szobában.

A házbeliek azonnal besiettek és a diványon fekve, viaszsárga arccal találták azt a férfit, aki rövid idővel azelőtt jelent meg a lakásban és aki ekkor már halott volt.

A főkapitányság központi ügyelete megindította a nyomozást és még az éjszakai órákban sikerült a tényállást tisztázni.

A Csengery ucca 24. számu házban a földszint 7 számu lakás özv. Buckaller Kálmánné tulajdona. Az özvegyasszony leányával él az egyszerü fölnszinti lakásban, aemlynek egyik szobáját albérleti célokra szokta kiadni. Január 1-én költözött be a lakásba Kántor Margit manikür és masszirozónő, aki előadta, hogy a Hungária körúton lakik, mivel azonban ez nagyon kiesik a városból, a centrumban erre az albérleti szobára azért van szüksége, hogy ott a feleit fogadhassa. Rendszerint reggel féltiztiz óra tájban érkezett meg a Csengery uccai lakásba és este nyolc óráig tartózkodott ott. Ezalatt az idő alatt igen sokan, de főképpen férfiak keresték állandóan a manikürösnőt. A tegnapesti látogató Bausch Olivér negyvenhatéves kuriai biró. A lakásban a manikürözőnőn kivül az özvegyasszony is otthon volt. A kuriai biró belépésekor azt mondotta, hogy olvasta az apróhirdetést, amelyet Kántor Margit tett közzé és eljött, hogy megmasszíroztassa magát.

— Nagyon kérem — mondta a kuriai biró — masszirozzon meg, mert *itt a nyakam körül* — és ezzel a nyakára mutatott — *igen erős fájdalmaim vannak.*

— Nem lehet kérem — mondotta a masszirozónő —, mert már késő van, éppen hazafelé készülök.

Valóban, Kántor Margit ekkor már fel volt öltözve. A kuriai biró azonban kapacitálta a lányt, hogy fájó nyakát masszirozza meg, mire azután ez letette a kabátját és a biró is kényelembe helyezte magát, végigfeküdt a szezlonon és Kántor Margit hozzáfogott a masszirozáshoz.

Ekkor történt azután a tragikus fordulat, hogy a kuriai biró szinte egy pere leforgása alatt elvesztette eszméletét, szivéhez kapott és a szezlonon hangtalanul kiszenvedett.

A főkapitányság központi ügyeletéről detektiveket küldtek ki az éjszakai órákban Kántor Margit lakására és a leányt előállitották a főkapitányságra. A főkapitányságnak ugyanis az a gyanuja, hogy a leány az apróhirdetéseket talán csak ürügyképpen helyezte el különböző lapokban. Az apróhirdetések átlag hetenkint kétszer jelentek meg egyik reggeli ujságban és ezekben hol manikürözőnőt, hol pedig mint masszirozónőt hirdette magát Kántor Margit.

Miután a rendőri bizottság még az esti órákban megállapitotta a haláleset körülményeit, Bausch Olivér kuriai biró holttestét a törvényszéki boncteni intézetbe szállitották.

Bausch Olivér kuriai biró legutóbb a Kuria négyes számu polgári tanácsában müködött, ahová három esztendővel nevezték ki. A magyar birói kar egyik legtehetségesebb tagja volt Bausch Olivér, aki aránylag egész fiatalon, három esztendővel ezelőtt, negyvenhárom éves korában lépett a kuriai birók sorába. A tragikus körülmények között elhunyt Bausch Olivér kuriai birává való kinevezése előtt a kuria egyik elnöki tanácsosa volt és Tőry Gusztáv, a Kuria elhunyt elnöke, majd pedig Juhász Andor, a Kuria jelenlegi elnöke mellett dolgozott.

A legutolsó alkalomkor, amikor a budapesti törvényszék elnöki szék ének betöltéséről szó volt, Bausch Olivért is emlegették, mint a törvényszéki elnökjelöltek egyikét.

A kuriai biró tragikus halála délelőtt terjedt el Budapesten és általános megdöbbenést keltett a mindenki előtt szimpatikus, nagytudásu, kiváló jogi érzékkel biró Bausch Olivér korai halála. Az elhunyt kuriai biró felesége hat esztendővel ezelőtt meghalt, leánya pedig férjhez ment.

„János vitéz" előadása Debrecenben a szabadban

Reinhardt rendezésében nagy csatával, eredeti ezer juhból álló nyájjal, 10—20 ezer nézővel lenne megtartva. — A grandiózus szinielőadás Szent István napján, vagy a „Csokonai hét" zárón apján lenne és egész Európára szóló propagandával verbuválnák a közönséget.

NAGYSZABÁSU IDEGENFORGALMI PROPAGANDA.

Dálnoky Viktor az Operaház főrendezője és az Arany Bika Rt. igazgatósága, rendkivül érdekes beadványt intéztek dr **Vásáry István** polgármesterhez. A memorandumben nem kevesebbről van szó, mint a János vitéz szabadban való előadásáról, de **olyan hatalmas méretekben, hogy az előadás legalább is a salzburgi ünnepi játékokhoz hasonlitana méretekben és nivóban. A szabadtéri előadást nem kisebb ember rendezné, mint Rinhardt ami magában véve elég garancia a teljes sikerre.**

A terv szerint vagy Szent István-nap után, vagy a debreceni „Csokonai hét" zárónapján rendeznék meg az ünnepi a nagy játékot Debrecenben.

Előadnák a szabadban teljesen hűen és természetes „diszletekkel" a János vitézt, amelyre elsősorban nagy külföldi közönséget toboroznának össze, hortobágyi érdekességeket is gyakorlatban bemutatnának. **A János vitéz előadásához mintegy ezer juhból álló nyájat hajtanának fel, ez vezetné be az előadást. A második felvonásban gyönyörü magyar táncokat adnának elő, majd széttolván a szinfalakat, a szabad mezőn megvivnák a francia császár nagy csatáját a törökökkel. A harmadik felvonásban hatalmas arányú csikósversennyel ünnepelnék meg a csikósok János vitéz hazatérését. Ugyancsak a harmadik felvonásban gyönyörü szép, mondhatnánk „tündéri szép" balettet adnának elő a — tündérek.**

A szinpad, helyesebben a nézőtér körül **12.000—20.000 ember számára tribünt, ezek körül pedig két óriási csárdát épitenének, amelyekben a legelső cigányzenekarok játszanának.**

Magától értetődik, hogy az óriási áldozatokat igénylő előadások közönségét **egész Európa, sőt talán az egész világra szóló propagandával igyekeznének összehozni.** A propagandát a világhirű Cook iroda, az IBUSz és a Máv külföldi képviseletei fejtenék ki.

Ugyan abban az időben, amikor az előadás lenne Debrecenben, nagyszabású képzőművészeti kiállitást rendeznének, debreceni, alföldi, és hortobágyi tárgyú képzőművészeti és ipar művészeti tárgyakból és alkotásokból.

Még a templomokat is bevonnák a tervezett ünnepségekbe, amennyiben minden templomban rendeznének művészi nivójú kórusokkal és szóló művészi énekekkel kisért istentiszteleteket.

A rendezésre vonatkozólag már folytatják is a tárgyalást **Reinhardttal a zenei rész vezetését Dohnányi, a tündérbalettet Lábán dr, a berlini Operaház coreografiai igazgatója, a magyar táncokat Brada Ede vezetné, a darabot magát pedig egész sereg magyar rendező élén Dálnoky Viktor rendezné.**

A szereplő művészek is az ország legjobbjai közül kerülnének ki. Igy például: Péchy Erzsi, Nagy Izabella, Vaszary Piri, Kőszeghy Teréz, Cselényi József, Boross Géza, Sárossy Andor stb. nyernének meghivást.

A méretekre az is jellemző, hogy nyolcvan tagú énekkar és hatvan tagú balett szerepelne. A zenei kiséretet nagy mértékben kibővített debreceni szimfónikus cigányzenekar adná. Természetesen az előadáshoz minden modern technikai felszerelést, megafonokat, reflektorokat igénybe vennének.

A várostól kérik a juhnyájat és a nézőközönség számára a cca húszezer személyes tribün megépitését, amelyben a kormányzó számára is építenének páholyt.

Az óriási vállalkozás sikere teljes mértékben a város elhatározásától függ. Nagy kérdés, hogy a mai viszonyok mellett tud-e a város annyi pénzt áldozni, amennyi a tribün megépitésére szükséges, bár azt a költséget jelentősen csökkenteni lehetne, ha a faanyagot a városi erdőből az epreskerti famegmunkáló műhelyben, házilag elkészitenének. Az sem lehetetlen, hogy valamelyik pénzes vállalkozó hajlandó lenne az építésre, ha a jegyek árából valamit juttatnának neki. Annyi bizonyos, hogy egy-két év alatt olyan híre lenne az ilyen ünnepi játékoknak, hogy valóságos népvándorlás indulna meg az amugy is nagy vonzóerővel biró Debrecen és Hortobágy felé.

Sok a buza a világon

Ujabb orosz búza dumping.

Az európai buzatőzsdéken a legutóbbi időben bizonyos érthetetlenséggel vegyes figyelemmel kisérték azt a legujabb tényt, hogy az Északamerikai Egyesült-Államokban miért akarják néhányszáz millió dollárral szubvencionálni a termés hátralévő részét, amikor a koránérő buza áralakulásával alig törődtek. Az amerikai kormány buzatámogató állásfoglalása most inkább politikai, mint gazdasági természetü.

Hoover gazdaságpolitikája, mint ismeretes, heves visszahatást szült a farmerek körében. Most tehát az utolsó pillanatban *a kormány mindent megkisérel, hogy a farmerek ellenzéki álláspontját letompitsa.*

A kormány hivatalos jelentése megnyugtatja a gazdákat, amennyiben kimutatja, hogy az argentinai és az ausztráliai buza már az összes besszmomentumokat kihasználta. A helyzet ma az, hogy az orosz gabonaszállitó hajók a fagy miatt egyelőre nem folytathatják utjukat. Tőzsdei jelentések szerint azonban *februárban ujabb gabonarakományok indulnak Amerika és Anglia felé.* Márciusban tehát

Oroszország ujabb buzamennyiséget dob az amerikai piacra, még pedig jelentékenyen többet, mint a mult évben.

Az U. S. A. gabonatámogató politikája tehát csak ideig-óráig tartható felszinen. Az európai piac felvevőképességének csökkenése még kétségesebbé teheti az amerikai buza helyzetét.

Oroszország »kollektiv« termelő gazdasága, könyörtelen dumping-politikával 80 százalékig emelte a parasztgazdaságok számát. Ennek megfelelően növekedett az Oroszország buzatermelő területek aránya is, mindig nagyobb és nagyobb területet törnek eke alá.

Az amerikai kormány a krizis veszélyét először a buzatermelés csökkentésével akarta elhárítani. Ezt a javaslatot azonban elvetették. Helyette még olcsóbban akarnak termelni. És a világ összes buzatermelő államai ezt a politikát részesitik előnyben:

növelni a területet, olcsóbbitani a termelést

Magyarországon is növekedőben van a buzaterületek nagysága. Az Egyesült Államokban egyszázalékos a növekedés, Németországban határozottabban mutatkozik a buzaterületek térfoglalása a rozzsal szemben, 6—15 százalék erejéig.

Ma tehát, mikor az a helyzet áll fenn, hogy a termelő államok nem tudják elhelyezni felhalmozott gabonafölöslegeiket, mikor mindenütt az agrárkrizis réme fenyeget — egyre növekszik a buzatermő területek száma.

— A Kereskedők és Utazók Egyesülete értesíti tagjait és vendégeit, hogy a szokásos jól sikerült szombatesti szórakozó estélyét e héten is, 17-én, este félkilenckor kezdettel megtartja.

Körzet-képviselőt keresünk

Angol pneumatikok (egyéb gummiáru, napicikk) eladására, jutalékos alapon, bizományi raktárral. Ajánlatok »Megbizható« jeligével Harsányi Hirdető Irodába, Budapest, V., Erzsébet-tér 1. küldendők.

SZÍNHÁZ

A szinházi iroda hirei:

Ma este utóljára

Csodabár

Ferenczy Marienn bucsufelléptével.

Ma este utóljára lép fel a legzseniálisabb orosz táncesoda:

Ilse és Nikita

Jöjjön el ma este okvetlen a Csodabár ünnepélyes bucsuestéjére!

Szombaton este premier a szinházban. Szinrekerül a legizgalmasabb prózai ujdonság, Sommerset Maugham legujabb müve, mely a budapesti Vigszinház egyik legnagyobb idei sikere volt, a

Szent láng

Főszereplők: Könyves Tóth Erzsi, Halassy Mariska, Tuboly Lujza, Mészáros Béla, Thuróczy Gyula Cselle Lajos és Szabó Imre.

Vasárnap délután olcsó helyárakkal kerül szinre Dario Niccodemi nagysikerü szinjátéka, a

Hajnalban, délben este,

a vezető főszerepekben: Könyves Tóth Erzsi és Mészáros Bélával. — Kezdete fél 4 óra.

Vasárnap este 8 órakor mutatja be a szinház a legmulatságosabb bohózatok egyikét, a

Mozgófényképek.

cimü Blumenthal, Kadelburg, Heltai bohózatot. Harsogó kacagás kiséri majd a remek bohózat minden jelenetét. Jegyelővét.

Hétfőn A) bérletben, kedden B) bérletben ismétli meg a szinház a **Szent láng** előadását. A szinház már most felhivja a tisztelt B) bérlők figyelmét, hogy a Kozák Kórus szerdai vendégjátéka miatt a B) bérlet kedden lesz megtartva.

Jönnek a Kubán Kozákok ! !
Jönnek a Kubán Kozákok ! !
Jönnek a Kubán Kozákok ! !

A Kubán Kozák kórus január 21. s 22-iki hangversenye, rendes szinházi helyárakkal.

Remek müsorral jönnek a Kubán Kozákok, egyházi és világi dalok, orosz táncok, balalajka és kórus kisérettel. Vezényel Iwanoff kapitány, karnagy. Jegyek már válthatók a szinház pénztáránál.

Szerda és csütörtök délután ifjuságí előadás, délután 3 órai kezdettel :

Légy jó mindhalálig!

Olcsó helyáru, csekély számu jegy a szinházi pénztárnál váltható.

Január 24-én, szombaton este

Nagy Operaestély

a szinházban, rendes szinházi hely árakkal!!

Fellépnek: Laurisin Lajos, a magyar királyi Opera müvésze, dr. Dalnoky Viktor, Kovács Ilonka, Tarnay Géza, Hahn Magda, a Városi Szinház müvészei. Vezényel : ifj. Ábrányi Emil.

Szinrekerül a **Susanne titka** c. opera; **A tükör** c. pantomim; azonkivül nagy hangverseny, a legszebb operaáriák és dalok Jegyek már válthatók a pénztárnál.

VARRÓGÉP
SINGER
JAVITÁS
SZAKSZERÜEN
ÉS GYORSAN.
SINGER VARRÓGÉP RÉSZV. TÁRS.
Debrecen, Piac-utca 79. sz.

Ma érkeznek a Doni Kozákok

Ma este hangversenyeznek a Bika disztermében.

Zsufolt ház hallgatta végig tegnapelőtt a Doni Kozákok világhirü kórusát Budapesten, majd Miskolc és Nyiregyháza ünnepelte ugyancsak telt házak mellett a nagyszerü Serge Jaroff vezényelte kórust, mellyel semmiféle más orosz elnevezésü kórus nem veheti fel a versenyt, mert egyedülálló az egész világon.

Ma pénteken Debrecenben hangversenyeznek, ahol szintén óriási az érdeklődés a hangverseny iránt. A legdrágább jegyek csaknem mind elfogytak, azonban páholyok még kaphatók.

A közönség kivánságára a hatszemélyes páholyokra olcsó páholy jegyek is adatnak ki.

Minthogy állóhelyek csak korlátolt számban adhatók ki, jól teszi a közönség, ha az igen olcsó földszinti és emeleti ülőhelyeket veszi, melyek 2.50 és 3 pengőjével kaphatók, tehát nem drágábbak a szinházjegyeknél.

A kórus a háromnegyed 12 órás vonattal érkezik Miskolc felől. Az állomáson a Zenekedvelők Köre titkársága és a Mácsay Dalkör fogadja őket Győri Lajos és Szabó Emil zenetanár, a dalegylet karnagya vezetésével.

A Bika diszterme kellően fütve lesz, mert a közönség panaszára a Zenekedvelők Köre intézkedett, hogy a multkori eset meg ne ismétlődjék.

Minthogy a Kozák Kórus még az éjjel tovább utazik, a hangversenyt pontban 8 órakor kezdik.

Öngyilkossági szándékból kulcsokat és zsilettpengéket nyelt

A hálókocsikalauz különös öngyilkossága.

Budapest, jan. 15. **Magyar Árpád** hálókocsikalauz, aki azért tartóztattak le, mert azzal a mesével, hogy Konstantinápolyból aranyat tud csempészni, állitólag többeket sulyosan megkárositott, letartóztatása után öngyilkosságot követett el, zsillettpengével felvágta az ereit. Magyar Árpádot a rendőri rabkórházba szállitották és eközben derült ki, hogy borzalmas módon akart véget vetni életének.

A legyengült embert alig helyezték el a kórházi ágyon, orvosának elhaló hangon jelentette:

— Nemcsak az ereimet vágtam fel, hanem utközben a mentőkocsiban lenyeltem a zsilettpengéimet, kulcsaimat és egy csomó más vasdarabot.

Természetesen az első pillanatban nem tudták elhinni, hogy Magyar Árpád igazat mond, ezért rögtön megröntgenezték. Legnagyobb meglepetésre **a röntgenfotográfia valóban megmutatta a gyomrában a lenyelt kulcsokat, a zsilettpengéket, tüket és vasdarabokat.**

A rendőrkórházban természetesen nyomban intézkedtek, hogy a közben uj erőre kapott Magyar Árpád gyomrából műtét segitségével eltávolitsák a szokatlan tárgyakat. Ma megoperálták, a műtét sikerült s remélik, hogy a sulyos öngyilkossági kisérlet ellenére mégis megmentik az »aranycsempész« hálókocsikalauzt.

——oooOooo——

MAGYAROK VÉRE

— REGÉNY —

Irta: Szalacsy R. Imre

(11)

— Ülne otthon inkább a nyavalyába! A legnagyobb dolog időben alkalmatlankodik! — emelte fel méltatlankodását a Csókás-major tisztje, a hetyke, büszkeségéről, mágnásos alürjeiről hires Kovács Gábor.

— Azt hiszik azok a vén tehetetlen mihasznák, hogy a szemüket is kilopjuk, ha nem bakterkodnak folyton, — neheztelt Csatói számtartó.

— Csak hallgassatok! — csillapitotta társait Bódi, — ez még csak megjárja, mert a vén trotty semmihez se ért. Olyon tudákos tudós, hát azt hitte a többi, hogy a gazdasághoz is ért, azért választották gazdasági kananoknak.

— Hallom, hogy plébános korában gyönyörü kukoricát termelt a kertjében, hát jó gazda hirébe keveredett s azért is lett kananok, — élcelődött Kováts Gábor.

— Ne mondd! — szólalt meg végre a negyedik intéző is, Kasszay Gáspár, — akkor összel jönne inkább, hogy milyen a tengeritermés.

— Igen! hát milyen lesz a termésetek? — tárta fel a kényes kérdést Bódi.

— Megjár, de lehetne jobb is! — fancsalodott el Csatói.

— Kérlek! ilyen pech! az enyém egyenesen silány! Ha négyes átlag lesz holdanként, hát hálát adok az Istennek! — szólt ügyes leplezéssel Kováts Gábor, — ugy, hogy a többieknek tátva maradt a szája a vakmerő állitástól. Ezekután aztán a többiek se vallottak még annyira se szint, mint Csatói. Merészséget kaptak Kovátstól.

Ilyen megbeszélések közben nyitott rájuk Tamás Ádám, a Farkas major tisztje. Kelletlenül, kényszeredetten fogadták. Csaknem lerítt az arcukról, hogy : — hát ez meg mi a csoda hozta ide?

Az intéző karban Tamás Ádám közutálat tárgya volt. Ő volt az, kinek szolgálati idejében nem volt rossz esztendő a reá bizott birtokon. Vagy igy, vagy ugy, de mindig szépen eredményezett a föld. Ha más majorban ötös átlagtermés volt, akkor nála bizonyára tizes. Az állatállomány csaknem vészek nélkül uszta meg az esztendőket s a birka gyapjut mindig jóval az átlagos áron tudta eladni. Ilyen tulajdonságok mellett természetesen nem volt valami közkedvelt társ a tisztek körében Tamás. Huzták, ütötték egymás között, s ha valamelyes hiba esett a gazdasága körül azt hangos dobolással adták hirül az érdekelteknek. Ráköltöttek és fogtak lehető és lehetetlen dolgokat s maguk között sunyinak, hizelgőnek, besugónak tartották, bár föltétlen becsületességéről mindnyájan megvoltak győződve.

Tamás Ádám vagy nem vette észre, vagy buta becsületességével el se merte képzelni, hogy a hátamegett mit müveltek társai. Bele temetkezett a gazdálkodásba és szenvedéllyel csiholta a földtől, a mit csak lehetett. Gazdasága minta gazdaság volt s a cselédsége rajongással szerette. — Könyveit pontosan, lelkiismerettel vezette s irásokkal tudta igazolni, hogy kétezer holdas gazdasága többet hozott, mint más uradalmak négy-ötezer holdja.

Ugy, ahogy fenntartotta társaival az összeköttetést s nem akarta elhinni, hogy nem szeretik. A kananok látogatását neki is tudtul adták belülről és most ő is eljött a Bódi majorjához, hogy egyet-mást halljon, beszéljen.

— Megkaptátok a tudósitást? — kérdezte önzetlen egyszerüséggel.

— Persze, hogy meg! De nem is fontos. Hiszen ilyenkor minden évben kijön valaki! — fölényeskedett Kováts Gábor.

— No igen! Természetes! Hiszen a gazda szeme jó ha széjjel néz! — mondotta minden célzás nélkül Tamás. De a társak, akik mindig a saját lelkükön keresztül néztek és láttak mindent, azonnal gyanusitásnak bélyegezték a Tamás szavait.

— Egyáltalán semmi létjoga nincs az ilyen kiszállásoknak! — csattant fel Bódi. — Vagy megbiznak az emberben, akkor felesleges; vagy nem, akkor meg éppen felesleges, mert aki lopni akar hát ugy se köti az érdekeltek orára! — és jelentősen Tamásra nézett.

— Elvégre urak volnánk! — tüzelt Csatói számtartó is, — és ugy bánnak velünk, mint egy béresgazdával! Ez semmi más barátom, mint gyanu! Aljas gyanu!

— Szeretnék azok a vén zsugoriak még a szalmaszálakat is megszámlálni! — élezte az ügyet Kasszay Gáspár.

— Nem szabad mindig a legrosszabbra gondolni! — próbálta enyhiteni a helyzetet Tamás.

— Mit? nem szabad! mért véled őket. Ismerhetnéd a feneketlen papzsák közmondását. Még levegőt se érdemelnek! Érted! Levegőt. Küzködünk, kinlódunk, mig ők zsebre vágják és eldorbézolják a jövedelmet! — zöldült el a méregtől Bódi.

— Ezt nem irom alá kérlek! — Nem is tudom, hogy ilyen szocialesták vagytok? — próbálta tréfára fogni Tamás a komoly ügyet. — Ha mi agy beszélünk, akkor a béresek, a parasztok hogyan beszélhetnek?

— A paraszt, az más! Az azért van, hogy dolgozzék, mint a barom. Csak nem hasonlitod magad a béreshez? — méltatlankodott Csatói számtartó.

(Folytatása következik.)

Miért hiszel te...

Miért hiszel te boldognak engem?
Mert nem látod rajtam, hogy
szenvedek?...
Mert az arcomon nincsenek soha
Szenvedést jelző bánatfellegek?...

Te nem ismered az élet titkát...
Más lelkébe látnod ugyse lehet,
Mit tudod te azt: mi ég ott belül,
Az a kebel ott benn, mit rejteget.

Nem mindig az szenved, ki
könnyezik,
Néha az is, kinél az arc nevet.
Hisz nem egyszer a boldognak
látszás
Gyógyíthatatlan sebet rejteget.

És az ilyen dalol, táncol, nevet,
Így takargatja, hogy bánatja van,
Csak azért, hogy senki meg ne
szánja,
Senki se tudja, hogy boldogtalan...

Azért olykor — ha senki sem látja
S nincs kitől bánatát elrejteni —
Ne hidd, hogy akkor is dalol, nevet
Ne hidd, hogy nem tud könnyet
ejteni.

ILLÉS JÁNOS.

——oooOooo——

Az idegen név

Irta: **dr Maday Gyula**
országgyülési képviselő.

Megint arcul csapták a nemzetet! A szerb, román, cseh népszámlálás mérte rabfiainkra az uj csapást. Kimondották a barbár szentenciát: idegen nevü magyar nem magyar. A szláv nevü: szláv, a német nevü: német! S igy tovább.

Lehetsz magyar nemes, lehetsz Petőfi lelkétől lelkezett kuruc, lehetsz Damjanich unokája, idegen neved ürügyével kiközösitenek a nagy magyar családból.

A trianoni tragédiák között talán legfájdalmasabb idegen nevü testvéreinknek ez a névtragédiája. Mert az idegen név jogcimén elkövetett sok barbárság szenvedő hőse nemcsak az egyén, hanem az egész történelmi nemzet. Tébolyitó érzés lehet tudni, hogy egy jó magyar ember idegen hangzásu neve puszta tényével jogcimet szolgáltat fejhóhérainktak egyszer az ország területi megcsonkitásához s ujabban a reviziós poltika elbuktatásához. Mert ágyuval se lehetne olyan magyar irtást rendezni, amilyet most ez a gyilkos statisztika végez.

Csonkamagyarország idegen nevü fiai! Ezeknek a papiron elrabolt magyaroknak, ezeknek a statisztikai halottaknak a lélekharangja inditson tettre benneteket!

Siessetek megmagyarositani a neveteket! Vivjátok meg gyorsan a döntő csatát önön lelketekkel s ha az ősi névhez való kegyeletes ragaszkodás érzelmi gátlásain győztetek, ha megszületett bennetek a nagy elhatározás, induljatok! Ostromoljátok meg a bürokrácia konok várkapuját!

A magyar név — pecsét, a fajjal való frigykötés végleges megpecsételése. A magyar név — védjegy, a nemzeti hovatartozandóság névjegye. A magyar névösszhang, az ember nevének és lényének összhangja. A magyar név — tiltakozás idegen népbe való bekebelezés minden kisérlete ellen!

Itthon is kedves az együvétartozandóságnak. Nemzetközi vonatkozásban, müvészi, irodalmi, olimpiai, külpolitikai arénákon pedig a magyar név a magyar nebzeti lobogóval egy!

A magyar névre nem az egyénnek van szüksége, hogy általa jobb mgayarrá váljék. A magyar névre — Magyarországnak van szüksége. Az országnak érdeke az, hogy polgárainak magyar szive s idegen neve között fennálló ellenmondás kiküszöböltessék. Az ország érdeke megszünteti azt a hamis és káros látszatot, mintha az idegen név viselőjének az illető idegen nációhoz a puszta néven kil más köze is volna!

Legyen minden magyar nyelvében, szivében és — nevében is magyar!

Doni kozák kórus

hangverseny ma péntek este 8 órakor a Biká-ban.
Jegyek a Méliuszban és a Bika halljxban.
Állóhely 1.50 P, földszinti ülőhely 3 pengőtől, emeleti ülőhely 2 pengő 50 fillértől kezdve.

Egy feltünő „kór"-ról

Szinte megdöbbentő az utóbbi években és ugy látszik mindinkább gyakrabban jelentkező hirtelen halálesetek száma, amely a közéletünken működő derék munkás, ugynevezett makkegészséges embereket ragad ki váratlanul és katasztrófális jelenségével megdöbbentően hat. Ezen hirtelen haláleseteknek, vagy legjobb esetben munkaképtelenségnek, vagy évekig elhuzódó nyomorékságoknak katasztrófális kirobbanásának a góca a szív, vagy az agy, amelynek hátterében rejtőzködik korunknak félelmetes és domináló betegsége, az érelmeszesedés. Lassan, lappangva, szinte észrevétlenül kuszik be a szervezetünkbe, mint a mérges kigyó.

Amikor még nem tudunk róla, talán már bennünk van és amire észreveszszük, már el van terjedve hatalmasan a szervezetben és pusztit halálos méregfogaival. Soha a praeventiónak nagyobb jelentősége nem lehetett, mint ennél a betegségnél.

Kétségtelenül a mai kornak egyik jellegző és igen elterjedt betegsége. Lehet, hogy a háború, de inkább talán a változott kor, az utóbbi évtizedek óriási technikai haladásával járó megváltozott életmód, *a hajsza, az izgalom, a zaj, a pihenés, a csendes, a nyugodt polgári élet megszünése* okvetlenül más testápolást és más életmódot igényel, mint a még rövid néhány évtizeddel előtti boldog korszak, mikor még a Hatvan uccában hosszuszáru pipával sétálgattak boldog elődeink és nem kellett tőle tartaniok, hogy a három oldalról őrülten rohanó, zakatoló járművek minden pillanatban halálra gázolhatják.

Dehogy is az ital, dehogy is a dohány mondogatják csendes, irónikus mosollyal és önekik igazuk is van, mert az ő ereik talán még most is jobbak, mint ennek az agyonhajszolt és agyonkulturázott mai generációnak.

Változott a kor, meg kell változni a test ápolásának is. A mai ember nem élhet ugy — egészségének veszélyeztetése nélkül — mint a néhány évtizeddel előtti.

A robbanás, a zaj, a lárma, az izgalom, a gond, mai apokalypsisében, sem a gyomrot nem tölthetjük ugy meg, sem az itóka, sem a dohány, ama ártatlan szórakozás, amely talán volt valamikor. Ma ezek hátán csuszik gyakran az a mérges kígyó, mely az ereinknél fogva fojtogat.

Ma az egészségápolásnak és az egészséges életmódnak sokkal nagyobb a jelentősége, az érelmeszedés szempontjából, mint annakelőtte. A rohanó technikai fejlődés és kultura az idegeinkre és ereinkre utazik, ennek a megvédése kétszeres feladatot ró a mai kulturemberre.

Mi tehát itt a teendő. Az érelmeszesedés kétségtelenül biochémiai folyamat. Kórbonctani csiráit ott találják meg az erek belhártyáin kezdődő szövetmegbetegedésnél. Amelynek reparátios folyamata az elpusztult szövet helyét pótló mészlerakodás (melyről ez a betegség — elég helytelenül — a nevét nyerte) már nem betegség, hanem a szervezet önvédekező folyamata. Ezen helytelen elnevezésből eredhetett azon tévedéses felfogás, amely a mésztartalmu ételektől óvta az embert. Az érelmeszesedés keletkezésének eredete abban a valamiben van, amely az érfalak megbetegedését előidézi. *A legészszerübb azon felfogás, hogy az érfalak ezen megbetegedését salakok idézik elő, más, ártalmas tényezőkkel karöltve. Ez a megbetegedés tehát életmód szabályozással megelőzhető és gyógyitható.* Szokások, szórakozások, életmódok, egyénenkint való megválasztásával és szabályozásával sokat érhetünk el. Minden 40 éven felüli embert időközkben az u. n. praeventiv orvosi rendelés alá kellene vennünk. Tapasztalt szemü vagy emberismerő háziorvosának gyóntatószékébe kellene ülnie. Van-e olyan tényező az illető egyéni életében, amely az érelmeszesedés előidézője lehet. Gyakori ez a tényező, vagy csak szórványos. Okoz-e az illetőnél káros befolyást, vagy sem. *Lassu, fokozatos munkával valóságos analizissel és az egyén minden szervének és életműködésének a teljes ismeretével lehet csak gyakran rájönni, hogy mi szabad az illetőnek és mi nem.*

Ok nélkül senkiből se csináljunk aszkétát. Vannak akiknek sok szabad, másoknak evés. Vannak olyan szerencsés halandók, hogy minden bünt, salakot ki tudnak lökni. Némelyeknél a dohány, másoknál az étel, soknak az idegrendszer gyengesége és a vese lustasága lehet a forrása annak, hogy még a mérsékelt életmód mellett is beleesnek ebbe a bajba. Az ilyeneknél aztán a praeventiónál, az u. n. aktivitás is fontos, vagyis ezeknek tenniök is kell, annak az érdekében, hogy az erek el ne meszesedjenek. Az életkörülmények óriásilag befolyásolják az érelmeszesedés keletkezését. A szabad levegön tartózkodó, nyugodt életmódot élő falusi ember bizonyára többet nem engedhet meg magának, ereinek veszélyeztetése nélkül a bünökről, mint egy idegéletet élő, szobában tartózkodó nagyvárosi ember, ismételten, aszkétát senkiből sem szabad csinálni, mert a jókedély, a nevetés, az életkedv, amely az életmódok megváltoztatásával gyakran szenvedhet, hatalmas segitője a praeventiónak. Annyi bizonyos, hogy az érelmeszesedés is belekerül a betegségek mai óriási számu kontingensébe, amely dietetikailag befolyásolható. A detoxicatios, méregtelenitő módszer kétségtelenül számottevő fogalom az érelmeszesedés pjraeventiójánál.

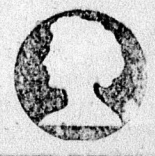
Testi, lelki diéta, fürdők és levegő, összefoglalva a főtényezők, amelyeknek egyénenkint való aplikálása a háziorvos művészetén mulik!

Dr Bucsányi Gyula.

Miért süssünk csak Dr. OETKER-féle sütőporral?

Mert **magyar gyártmány**
Mert az egész világon közismert,
Mert anyagot, időt és tüzelőt takarítunk,
Mert a sütemény Dr. OETKER-féle sütőporral mindig és mindenkor biztosan sikerül.

Kérjen füszeresénél **kizárólag** magyar gyártmányu
világosfejü **Dr. OETKER-féle sütőport és vanillincukrot!**

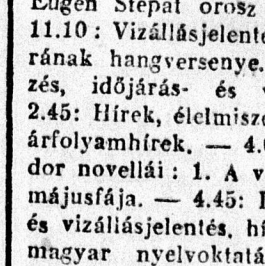

RÁDIO

Péntek, január 16.

BUDAPEST. 9.15: A 2. honvédgyalogezred zenekarának hangversenye. — rangszó, időjárásjelentés. — 12.05: Eugen Stepat orosz balalajka zenekara. 11.10: Vizállásjelentés. — 12.00: Harának hangversenye. — 1.00: Időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés. — 2.45: Hirek, élelmiszerárak, piaci árak, árfolyamhirek. — 4.00: Buchwald Andor novellái: 1. A vakarék. 2. Esztike májusfája. — 4.45: Időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés, hirek. — 5.00: Tótmagyar nyelvoktatás. — 5.25: Rácz Béla cigányzenekarának hangversenye. — 6.30: „A rádió és a zeneművészet." Hubay Jenő, a Zeneművészeti Főiskola főigazgatójának előadása. — 7.00: Gyorsiró tanfolyam. — 7.35: Rádió amatőr posta. — 8.15: A varsói filharmóniai társaság hangversenye Varsóból. Közremüködik Brailowski zongoraművész. 1. Strauss: Till Eulenspiegel — szimfónikus költemény. 2. Csajkovszky: Zongorahangverseny. 3. Respighi: Római ünnep. — Utána: Időjelzés, időjárásjelentés, hirek. — Majd: Gramofonhangverseny.

Műbutorok

készen kaphatók
LUSZTIG
műasztalosnál
Eötvös-u. 87.
Telefon 17-97.

ROBINSON
terpentin paszta
a jó és olcsó cipőpaszta
már 20 fillérért kapható

Vita a magyar drámairodalomról

Az Ady Társaság vasárnapi előadása.

Vasárnap, fél 6 órai kezdettel, a Déri muzeum előadótermében tartja második vitadélutánját az Ady Társaság. Az előadás égetően aktuális tárgyról: **a magyar dráma válságáról** fog szólni. Béber László, az Ady Társaság irodalmi osztályának tagja, aki nem mindennapi esztétikai képzettségen alapuló, szigoru elvekhez igazodó szinj birálataival már ismert és becsült nevet szerzett magának, — érdekes módon nyul hozzá e sokat vitatott problémához. Ő tartja ugyanis a vitadélutánon a bevezető előadást, ezzel a cimmel:

Van-e magyar drámairodalom ?

Ez abban a korszakban, amikor Molnár Ferenc és tanitványai nem csak a magyar szinpadon uralkodnak, hanem meghóditották a közönséget szerte Európában, sőt tul a tengeren, amikor a háboru után is oly népszerü szinpadi iróink lép tek fel, mint Zilahy Lajos, vagy Fodor László, ebben a korszakban ez a kérdés vakmerőnek tetszhetik. És mégis erről van szó, hogy ez a fajta dráma igazi dráma-e, vagy kifejezi-e a kor lelkét? S ha ebből a szempontból nézzük, már nem látszik a kérdés jogosulatlannak.

A problémát különben a vasárnapi nyilvános vitatkozás van hivatva tisztázni, a keretek adta lehetőség szerint s hogy e cél elérhető lesz, azt biztositja Debrecen számos irodalmi és müvészeti vezető emberének a részvétele, akik hozzá óhajtanak szólni a nagyfontosságu tárgyhoz. Izgalmas vitát igér tehát a társaság vasárnapi előadása, amelynek előkelő szinvonalát, parlamentáris menetét azonban feltétlenül biztositja az, hogy a vezetés Ady Lajos elnök kezében lesz.

Belépti dij 40 fillér. Az Ady Társaság tagjai ingyen vehetnek részt.

Kitünő anyaggal nyilt meg a Déri Muzeumban ifj. Kovács János és nehai id. Kovács János képkiállitása

Régi magyar betegség és nagyon aktuális Debrecenben is — hogy nem nagyon ismerjük sem fel, sem el a mi igazi értékeinket, akik aztán amikor vándorbotot vesznek a kezükbe és máshol aratnak sikert, elismerést, csak akkor jövünk rá, hogy milyen értéket vesztettünk, amikor már eltávoztak tőlünk. Ez áll teljesen ifj. Kovács Jánosra, erre az őseredetü debreceni és nagyon tehetséges festőművészre is. Ifj. Kovács János vándorutra készül és itt szándékozik hagyni Debrecent. Már a közeli megvalósulás előtt áll kivándorlása, de távozása előtt kollektiv kiállitást rendez a Déri-Muzeum kiállitási termeiben.

Pedig Debrecenben van müvészetpártolás, hiszen a nyakra-főre kiállitást rendező idegen müvészek olykor páratlan anyagi sikerrel távoznak el Debrecenből és akkor kétszeresen fájó, hogy egy legalább is hasonló értékü debreceni müvésznek az erkölcsieken kivül más sikere ne legyen Debrecenben, ahol pedig oly büszkék vagyunk a kulturánkra. Egyetemi város vagyunk, fejlett kulturával és értékeink mégis idegenbe kerülnek el tőlünk, mert nem találnak idehaza kellő megértésre. A debreceni közönségnek mellé kell állni a debreceni müvészeknek, a kik idegenben dicsőséget és sikert aratnak Debrecen számára, de kell hogy itthon is méltányolja őket a publikum.

Ifju Kovács János pompás anyaggal vonult fel a Déri Muzeumba és a terem falain 44 szebbnél-szebb festménye sorakozik. — Csupa élet, szinpompás valamennyi képe és odakivánkoznak minden uri lakás falára. Ifju Kovács János nem ad fel a képein gondolatokat, hanem a legtisztább természetet örökiti meg. Debreceni részletek, balatoni tájak váltakoznak a képein, csupa élet, levegős valamennyi, a néző ott érzi magát a megörökitett tájon és élvezi a remek természetet. Szebbnélszebb szinekkel dolgozik a kitünő müvész, a nagy természet igazi szineivel. De nemcsak a természet ábrázolásában nagy ifj. Kovács János, hanem a portré festésben is és a Zoltay Lajos kiállitott portréja csupa élet.

A másik teremben elhunyt édesapjának, id. Kovács Jánosnak, magánosoktól összegyüjtött képeit állitotta ki ifj. Kovács János hogy emlékébe idézze a debreceni közönségnek az elhunyt kiváló müvészt, aki szintén nagy szerelmese volt a természetnek. — Tájképei, csendéletei élnek és népszerüségét mi sem jellemzi jobban, mint az, hogy ugyszólván minden debreceni uriházban van egy portré vagy egy szép kép id. Kovács Jánostól. Nagyon kedves és igazi gyermeki kegyeletre vall, hogy emlékébe idézi a debreceni közönségnek az elhunyt kiváló müvészt.

A képkiállitás igazán nagy élvezetet jelent a debreceni képszerető közönségnek és bizonyos, hogy ezuttal az erkölcsi siker mellett nem fog elmaradni az anyagi siker sem, mert aki meg fogja tekinteni a szép kiállitást, bizonyára fog szerezni magának az egyébként nagyon olcsó képekből.

(R-rd.)

AZ ÖSSZES VÁROSI BÉRHÁZAK BÉRLŐINEK FIGYELMÉBE!

A kapuzárást és házmesterpénzt szabályozó régi rendelkezés helyébe f. évi január hó 16. napjától a következő rendet léptetem életbe.

»Az épület kapui reggel 6 órától este 10 óráig tarthatók nyitva. Este 10 órakor kötelesek a házmesterek a kapukat bezárni.

A kapunyitásért tekintet nélkül a ki vagy bebocsátott egyének számára, este 10 és 12 óra között 10 fillért, éjfél után pedig 20 fillért kell fizetni. Foglalkozásuknál fogva éjjeli munkát végző egyének a kapunyitásért éjfél után is csak 10 fillért kötelesek fizetni.«

Debrecen, 1931 január 14.

Dr Vásáry István s. k.
polgármester

Gebauer
temetkezési vállalat,
Kossuth ucca 2. szám.
Telefon: Nappal 103. éjjel 60

"Legény a gáton"

(Felolvasták a Studióban.)

Irta:

TÓTH KÁLMÁN.

II.

És multak az évek, fogytak az akták. Mert bizony bőséggel valának fogyásra várók. Különösen a telekkönyvi és hagyatéki ügyek. Olyan ősi faluban, mint Vencsellő, a rokonság ugy össze kuszálódik századokon át, mint a hinár s bizony roppant nehéz a just ugy széjjel osztani, hogy a sógor is, koma is, alsó-felső szomszéd is megnyugodjék. Az uj jegyző nagyszerüen értett hozzá. Bámulatos tudással, gyöngéd tapintattal, okos, biztos tanáccsal olyan bonyodalmas hagyatéki és telekkönyvi pöröket oldott meg közmegnyugvásra, melyeket évtizedeken át sem az árvaszék, sem a közjegyző nem tudott befejezni a paraszt furfang és makacsság miatt.

De amilyen tempóban fogyott az akta és nőtt a tisztelet és szeretet iránta, épp oly mértékben nőtt a falu feje fölött egy alattomos nagy veszedelem: a Tisza.

Ez a kiszámithatatlan, rakoncátlan folyó a fél falut tartotta átölelve és egész közel a házakhoz mosta — határait. És Vencsellőnek nem volt védőgátja! Ezer szerencse, hogy mikorára hosszas készülődés, fenyegetőzés után a falura rontott: már akkor egy volt a jegyző és a nép. Egy fej és egy szív volt a faluban: a jegyző esze és az ő határtalan szeretete.

De várjunk sorjára! A Tisza még most is hallgatott, sunyi módon, álmosan, ártatlanul hömpölygette szőke hullámait és hagyta dolgozni az uj jegyzőt, hadd építsen — neki! Majd ő gondoskodik, hogy minden rombadőljön.

Tehát még van idő alkotni.

Egy tanácsülés megszüntette a körjegyzőséget.

— Minek a kettős költség? — vetette fel a jegyző a kérdést ezen az ülésen. Minek a két községház? Két bíró, két kisbíró stb., mikor egy is megfelel?!

És a képviselőtestület egyhangulag kimondotta és a vármegye jóváhagyta, hogy Vencsellő nagyközség legyen.

A jegyző tovább ment:

— Indítványozom, mondja ki a közgyülés, hogy ezentul minden köztartozást mi magunk hajtunk be, nem kell többé végrehajtó.

Ez már kemény dió volt egy kicsit.

— Ki vállalja a behajtást? — vették fel aggódva a kérdést.

— Az esküdtek meg a kisbíró felelte a jegyző.

— De már engedelmet kérünk, tekintetes jegyző ur, a mi időnk nagyon drága.

— Meglesz fizetve.

— Miből, honnan?

— A behajtási illetékből. A törvény jogot ad arra, hogy minden behajtott forint után 2—2 krajcár illetéket szedjünk. Ebből kitelik minden napidij, még a Miskáé is.

Akkor Horváth Miska volt a kisbíró.

És ugy lett, ahogy a jegyző kivánta. És félannyi költséggel mégegyszerannyi eredmény. Sőt ráadásul, rövidesen az adóhátralék is a régi aktákkal együtt végleg eltünt.

Ezenközben a jegyző családot is alapitott és ha nem is járt el lagziba, torra, keresztelőre: megnyugodtak benne, mert tudták, hogy folyton dolgozik, legfeljebb a Tisza partján sétált, ott nézte, nézegette, hol legalacsonyabb a határ, hol legnagyobb a veszély? Már akkor nemcsak a falut, de a maga kis fészkét is féltette. Mind a kettő a szívén feküdt.

És a Tisza gyanus volt.

Egy tavaszi délután távíratot kapott a jegyző Csapról. Ottani kollégája küldte. Csak ennyi volt benne:

»Tisza rohamosan árad, reggel óta 2 métert, éjjel nálatok lesz, vigyázz!«

Tudta, mit jelent ez a távirat.

Rögtön fogatott és családját hazaküldte apósához.

Ő maga pedig azonnal összehivatta a rendkivüli tanácsülést. És délután 5 órakor már tengernyi ember, asszony és gyermek, homokzsák, karó és füzfavessző várta a Tiszát.

Némán, harcra készen lesték a néma, komoly emberek intését, ki szemeinek egyetlen villanásával száz meg száz embernek parancsolt, hogy megfékezzen egy zabolátlan hatalmat, mely elsöpréssel fenyegeti a virágzó községet.

A Tisza most még elég csöndes volt. Ravaszul, halkan siklottak tova habjai, mintha nem is gondolna támadásra. De az áruló távirat annál többet mondott. És az emberek, asszonyok, gyermekek dolgoztak.

Este 9 órakor aztán egyszerre zúgva, tombolva, tajtékosan tört elő az ár, hogy rohamosan dagadó szennyes hullámaival kétségbeejtse a partokat.

A hold tisztán ragyogott és a nép dacos haraggal, összeszorított ajkakkal fáradhatatlanul vette a karókat, fonta a sövényt és tömte homokzsákokakl az uj gátakat.

Szent bizalommal, lankadhatatlan erővel eltelve leste jegyzőjének parancs szavát, aki mint egy félisten hol egy szakadék szélén, hol meg egy gyönge halászcsónakból irányította a védelmi munkákat. Fekete szemeiben ott villogott az önbizalom, a siker reménye, de szép kreol arcán ott remegett az aggódó szeretet is. És mindenek fölött ur volt egész lényén a rettenthetetlen férfi bátorság.

Népével együtt egész éjjel ott virrasztott a hideg parton. A gátak között átszivárgó vizben álva, sápadtan tekintettek fel az immár fejük fölé szoritott magas vizszintre, mely ha gátat nem talál, vagy azt áttöri: vége Vencsellőnek!

De ott állt a gát. Mérnöknek gyerekjáték, szakértőknek gunymosoly, de Vencsellőnek reménysége, üdvössége, mentőangyala volt.

Hajnalban uj távirat jött Csapról.

Ott a vizes medencében, bőrig ázva-fázva vette át a jegyző. Mielőtt felbontotta, forró könnycsepp buggyant ki szemeiből. Mi van a távíratban? Apadás vagy áradás? Az egyik élet, a másik halál!

Csak néhány szó volt benne, de a menyországból, nem a pokolból:

»Viz rohamosan apad, nálunk megszünt a veszély.«

Te Deum laudamus!... Vencsellő meg volt mentve!...

Másnap délben még aludt a jegyző ugy, hogy Miska alig tudott bele lelket verni, valamiféle deputáció közeledett.

— Tessék felkelni, tekintetes uram! Jönnek a választmány meg a birák uraimék!

Huszonnégy magyar paraszt ünneplő ruhában, fekete subában, élükön az öreg bíróval a tanácsteremben várt. Kalaplevéve, szivükben gyermeki hálával eltelve, eljöttek megköszönni jegyzőjüknek azt az isteni csodát, amit az éjszaka művelt. És velük együtt eljöttek az asszonyok és gyermekek is, hogy örömtől, hálától zokogó-nevető szemekkel lássák és sorra csókolják annak a szép, komoly férfinak a kezeit, akit néhány év előtt agyon akartak ütni...

(Folyt. köv.)

Milyen idő volt és milyen idő várható

A Földrajzi Intézet jelenti, január hó tizenötödikén:

Időjárásunk átalakulása végbement A nyugatról behatolt hideg légtömegek behatolása az éjszaka folyamán alig valami csapadék kíséretében folyt le. A mai délelőtt folyamán a felhőzet és a köd eloszlott és napok óta először kisütött a nap is. A hőmérséklet a déli órákban alig emelkedett a fagypont fölé az esti órákban pedig erős hőesülyedés indult meg. Hét órakor már csaknem elérte a hőmérséklet a három fokot.

A hideg légtömegek hatása alatt újból hideg időjárás fog beköszönteni, s az éjszaka már erős fagyra van kilátás.

Időprognózis: **Erős éjjeli fagy után, holnap részben felhős és hideg idő várható.**

Üvegkereskedelmi R. T.
Rózsa-u. 2.
Diszmü

— **Az Egyetemi Népszerü Főiskolai tanfolyam előadása a vaggongyárban.** Pénteken, folyó hó 16-án, délután öt órakor a **Máv. vaggongyárban**, az „Egyetértés' dísztermében, dr Medveczky Károly, egyetemi könyvtárőr, a tanfolyam titkára tart előadást, „Az embertragédiájáról".

— **Dr Ecsedi István egyetemi m. tanár a Déri-múzeum igazgatójának előadása a MANSz. otthonban.** Vasárnap, folyó hó 18-án, délután öt órakor a MANSz. otthonban, Széchenyi ucca 1. szám alatt, az iparosszakosztály ismeretterjesztő előadást tart. Ennek keretében előadást tart dr Ecsedi István, egyetemi m. tanár, a Déri-múzeum igazgatója. Beléptidíj nincs.

— **A NyUKOSz debreceni főcsoportja** folyó évi **január hó huszonötödikén**, délután öt órakor tartja évi közgyűlését a városháza kistanácstermében, amelyre a tagokat ezennel tisztelettel meghívja az elnökség. Tárgysorozat: 1. Elnöki évi beszámoló. 2. Elnök, alelnök és a választmányi bizottság megválasztása. 3. Hozzászólások e beszámolóhoz és esetleges inditványok. — Csak azok az indítványok bocsájtatnak tárgyalás alá, amelyek folyó hó tizennyolcig lesznek jelentve az elnökségnek.

— **Hajdúsámson község új állatorvosa.** Szombaton este ünnepelte Hajdúsámson községe újonnan választott állatorvosát, Nagy Imrét. A nehéz gazdasági viszonyokhoz mérten egész helyesen, nem nagyarányú bankettről volt szó ezúttal, hanem egy, annál szívélyesebb összejövetelről. A rokonszenvnek és tiszteletnek kifejezésére társadalmi osztálykülönbség nélkül nemcsak helybeli, de számos szabolcsi gazda is megjelent ezen estén.

— **Istentiszteletek ideje az orth. izr. templomban.** **Pénteken** délután 4.05 órakor. **Szombat reggel** nyolc órakor, délután 3.30 órakor. **Szombat kezdete pénteken délután 3.55 órakor és kimenetele szombat este 5.02 órakor.**

X **A Katholikus Népszövetség**, — vasárnap, e hó 18-án, délelőtt tizenegy órakor tartja ismeretterjesztő előadását a **Varga ucca 4 szám alatti** iskolatermében. A tagokat és ügy barátait tisztelettel meghívja az

Igazgatóság.

HAG KÁVÉ MEGÓVJA

SZIVÉT

Ambrus István édesanyja kegyelmet kér halálraitélt fia számára

Pécs, jan. 15. A szolnoki kivégzés után a pécsi közvélemény kíváncsian várja, vajjon mikor hirdet végső itéletet a pécsi honvédtörvényszék a szalántai kettős rablógyilkosság hirhedt tettese, Ambrus István volt csendőrőrmester fölött. A pécsi honvédtörvényszék — mint ismeretes — még a nyár derekán kötéláltali halálra itélte a szalántai postamesternő és nővérének kegyetlen gyilkossát és a halálos itéletet nemrégiben a legfelsőbb honvédtörvényszék is megerősitette.

A legfelsőbb honvédtörvényszéken már megtörtént az itélet irásbafoglalása és a napokban érkezik le Pécsre, ahol az iratok véleményezésre Ambrus első felettes hatóságához, a csendőrkerületi parancsnokság véleményével együtt a hovédelmi minisztériumhoz terjesztik föl az itéletet és csak az utóbbi javaslatával együtt kerül az ügy a kabinetiroda elé.

Amint az iratok megérkeznek Pécsre, külön kegyelmi kérvénnyel fordul a kormányzóhoz Frankó Zoltán dr védő, **Abrus édesanyja nevében, aki megtévedt fia számára esedezik a legmagasabb kegyelemért.**

Minthogy a hivatalos fórumok az ilyen ügyekben gyorsan döntenek, az itélet kihirdetése és végrehajtása már a közeljövőben várható.

— **Halálraitélték a születése napján.** A weimari törvényszék tegnap,

Üvegkereskedelmi árainkból

21-ik születése napján halálraitélte Langbein János mészárossegédet. — Langbein megfojtotta a nállánál hét évvel idősebb kedvesét, akire ráunt. A gyilkosság elkövetése után öngyilkossági kisérletet követett el. Kiderült azonban, hogy a kisérlet nem volt komoly. A Werra folyó vizébe ugrott, miután előzőleg meggyilkolt kedvesének holttestét is a folyóba dobta. A tárgyaláson végig tagadta a gyilkosságot. A közvetett bizonyitékok ellene szóltak s ezek alapján hozta meg a törvényszék a halálos ítéletet.

— **Az osztálysorsjáték tegnapi húzásának főbb eredményei:** 30.000 pengőt nyert: **74924.** 15.000 pengőt nyert: 18636. **10.000 pengőt nyert:** 66310. 5.000 pengőt nyert: 22396. — **3.000 pengőt nyert:** 12190. 2.000 pengőt nyertek: 12230 14852 16555 31057 69340. 1.000 pengőt nyertek: 9168 16588 27494 30354 51196 54255 72332 17978 74433. 500 pengőt nyertek: 1565 4430 8815 16688 20460 21153 22641 26064 32366 36292 36611 41816 48185 53236 55262 64590 65263 71689 80837 26847. 300 pengőt nyertek: 10062 10725 12927 15096 15953 19184 19287 19923 21178 21838 22333 22804 26049 27265 27484 32188 32406 32835 34545 35403 36737 39049 39465 40486 40809 40831 41226 42200 43554 43770 44242 46167 46374 46449 48770 49746 51308 54247 55270 55925 57654 58369 59558 60373 60596 61647 62440 64703 66880 68675 69974 70830 74354 74722 74934 79920 81404 81669 82028.

— **Nyolc napig táncolt egyfolytában.** Münchenből jelentik: A táncolási időtartam rekordját Kohler nehélysúlyú boxbajnok nyerte el, aki egyúttal Európa bajnok is lett. A boxbajnok százkilencvenhárom órát, tehát nyolc napot és egy órát táncolt egyfolytában A dicsőség azonban, — úgylátszik — nem tart majd sokáig, mert a táncolás volt rekordere a verseny után azonnal bejelentette, hogy rövid időn belül megkisérli az új világrekord **megdöntését.**

X **Öt regényújdonság jelent meg.** — Gulácsy: **Pax Vobis 3 kötet.** Zilahy: A szökevény. Herczeg: Emberek urak és nmagyurak. Csathó: Katalin fürdő és Erdős René: Brüsszeli csipke. — Ezen könyvek kaphatók **Antalffy József** könyvkereskedésében. Telefon 612. szám.

Üvegkereskedelmi 10 százalék engedményt

— **Az ablakon mászott be a tolvaj.** Kohn Lajosné, Homok ucca 3. szám alatti lakos, feljelentést tett a rendőrségen ismeretlen tettes ellen, aki az éjszaka folyamán betörte a lakás uccai ablakát, bemászott a lakásba és onnan elvitt egy kis vaskazettát, amelyben értékes aranyóra, aranygyűrűk voltak Valószínű, hogy a helyzettel ismerős egyén követhette el a lopást. — A rendőrség nyomozza a tolvajt.

— **Farsangi est.** Az „Egyetértés" szinjátszó társasága, folyó hó 17-én farsangi estét rendez, a következő műsorral: 1. Nyitány. Játsza a vonószenekar. — 2. Bíró előtt. Drámai jelenet. Bíró—Ferkó Gyula. Egy legény—Földessy Lajos. — 3. N. Arany Irén dalszámai. — 4. A vadállat. Vígjáték egyfelvonásban. Feleség—Balogh Piri. Férj—Sidó Zoltán. — 5. Engi László — magyar dalok. — 6. Kuplé-duett. Szolárszky—Sidó. — 7. Forog, vagy nem forog. Parasztkomédia, egyfelvonásban. Feleség—Ferkó Böske. Férj—Dudás József. Mihály—Kerezsi Béla Egy asszony—Serdült Juci.

— **Angol, német, francia** nyelvtanítás, gyors, biztos módszerrel. — Azonnal társaloghat. Ugyanezen nyelveken fordítás. Jelentkezés naponta, délután 2—6 óráig. **Miklós ucca 8. sz.**

— **A Pénzügyi Tisztviselők kuglizója** folyó hó 17-én, azaz szombaton délután hat órakor választmányi ülést tart, melyre a választmányi tagok megjelenését kérem. Utána társasvacsora. Elnök.

— **Kerékpárlopás.** Róth István, a Takarék és Hitelintézet altisztje, tegnap a Társadalombiztositó előtt hagyta „Kolumbus" gyártmányú kerékpárját, amelyet ismeretlen tettes ellopott. Feljelentést tett a rendőrségen, ahol a nyomozás megindult.

Fehértói Dániel
temetkezési vállalatának temetései:
Dégenfeld tér 4. sz.
Telefon 11—85.

Herkó Albertné sz. Kiss Mária, élt 51 évet. Temetése folyó hó 16-án, délelőtt tizenegy órakor lesz a péterfiauccai temetőháztól a ref. egyház szertartása szerint a péterfiauccai temetőbe.

———oooOooo———

Anyakönyvi hirek

— **Születések:** Magyar Gábor raktárnok, fiú Lajos. — Harangi Albert bérlő, leány Gizella. — Pető Ferenc magánhivatalnok, leány Anna. — Mikula János földmives, leány Erzsébet Nagy Zoltán irnok, leány Erzsébet — Győry Lajos eljáró, fiú László — Pap Kálmán földmives, leány Etelka.

Eljegyzések: Máté Sándor—Juhász Róza. Jáger József—Török Zsuzsa Sztancs Gábor—Kreitter Irén. Nagy B—Verő Lili. Zagyva Ferenc—Zöld Katalin.

Halálozások: Mezei István gk. 3 hónapos, Ág ucca 8. szám. — Szikszai Györgyné gk. 28 éves, Tiszabüd. — Pásti Sándor ref. 40 éves, Határ út 17. özv. Szilágyi Sámuelné ref. 68 éves. Szepességi ucca 3. szám. — Nagy Imre ref 9 hónapos, Bocskai-tér 1. szám

———oooOooo———

— **Debreceni költők az erdélyi sajtóban.** Nemrégiben jelent meg Petrozsényben Molnár Sándor szerkesztésében a „Lyra" cimü verses folyóirat, mely harmincnégy gyönyörü költeményt tartalmaz. A költők között megtaláljuk a legnagyobb magyar poéták nevelt, úgy a csonkaország, mint az elszakadt magyarság költőit. Külön érdekessége ennek a versgyüjteménynek, hogy nyolc debreceni költő is szerepel benne. Mint értesülünk a „Lyra" örömmel ad helyet minden tehetségnek s a jövőben

Üvegkereskedelmi adunk,

népszerübb alakban, tizenhat oldalon fog megjelenni. Az első számból még kapható néhány példány, húsz fillérért a városház alatti trafikban. A Lyrának szóló kéziratokat, vagy a „Lyra" erdélyi szerkesztőségének, — Petrozsény, (Petroseni), vagy a magyarországi szerkesztőségnek, Debrecen, Papp István ucca 18. szám alá kell cimezni, illetve küldeni.

X **Ön tépi a haját, miért?** Midőn kincsek fölött rendelkezik. Nézze át padlását, nagyapa, nagymama levelezéseinek bélyegeit, hozza be Springer foto- és papirkereskedésébe, pénzt kap érte.

— **Arzénmérgezést kapott a papirkárpit festékanyagától.** Bécsből jelentik: A bécsi mezőgazdasági főiskola tanárának, dr Fischer Róbertnek a felesége, Fischer Olga háromheti betegség után egy bécsi szanatóriumban meghalt. Miután a betegség tünetei arzánmérgezésre vallottak, vegyileg megvizsgálták az elhunyt hölgy hálószobájának tapétáját és kiderült, hogy a papirkárpit festékanyaga négyszögdeciméter felületen 0.7 milligramm arzént tartalmaz. A német eredetü papirkárpitból az elmúlt két esztendőben meglehetősen nagy mennyiség került Ausztriában forgalomba, — anélkül, hogy állitólag panaszok merültek volna fel. Kizárva azonban még nincs, hogy a mérgezés tényleg bekövetkezett s ezért a hatóság Fischer Olga asszony belső szerveinek megvizsgálását rendelte el.

Apróságok a nagyvilágból

›LOOPING THE LOOP.‹

Egy szép tavaszi reggelen 1915-ben egy francia pilótát meglátogatott egy hadnagy, aki meg akarta kisérelni a felszállást.

— Teljesen megbizom önben — mond neki — és szépen szeretnék debütálni... de mégis, kérem, vigyázzon, legyen óvatos... Én nem ismerem az aviatikát, családos ember vagyok... magától értetődik, nem kell semmi különöset csinálni...

A pilóta jól üléséhez erősitette a hadnagyot és mire háromig számolhatott volna, már fel is szállt gépével. A hadnagy, aki, amíg a földet érezte lábai alatt, bátran viselkedett, most, a levegőben engedett ebből a bátorságból.

Egy kis séta után a fellegek közt a pilóta látja, hogy utasa megelégelte a repülést.

— Forduljunk meg, hadnagy ur? — kérdezte tőle.

— Igen... igen... elég volt.

— Fordulni?... leggyen... és pilótánk felfordítja a gépét egy tökéletes ›looping‹-ban. Ami után szép siklórepüléssel leszáll és a biztos földre szállitja utasát. Emez rettentő dühös.

— Teringettét, miféle bolondságot csinált velem?

— Ön mondta, hogy forduljunk meg — feleli a pilóta hidegvérrel.

Franciából átdolgozta:
DAÁN ILONA.

—oooOooo—

— **Ujságiró közgyülés.** A debreceni ujságiró testület tagjai ma, épnteken délután félnégy órakor az Ujságiró Clubban gyülést tartanak. Tekintettel a tárgysorozat rendkivüli fontosságára mindenki saját érdekében legyen szíves megjelenni. Elnökség.
Vigalmibizottság.

— **Ötévi fegyház gyújtogatásért.** — Nagykanizsáról jelentik: Kerkanémetfalu községben zsidó újévkor Kremzir Sándor kereskedő háza kigyulladt és porrégett. Az ügyészség Pongrác Sándor községbeli gazdát vádolta a gyújtogatással, a kereskedő ellen pedig felbújtás miatt indított eljárást. Mindkettőjüket letartóztatták s bekisérték a zalaegerszegi ügyészség fogházába. Ma tartották ebben az ügyben a főtárgyalást. A vád szerint Kremzir Sándor, akinek négy nagykanizsai cégnél adóssága volt, májusban felbújtotta Pongrác Sándort, hogy ötven pengő jutalmat ad neki, ha felgyújtja a házát. A ház elé szalmát raktak, azt petroleummal leöntötték, sőt még a lakószoba ágya alá is petroleummal telt mosdótálat tettek. — Pongrác Sándor ezután felgyújtotta a házat, amely teljesen leégett. A törvényszék számos tanút hallgatott ki, akik azt vallották, hogy Pongrác elmondta nekik, hogy felgyújtja Kremzir házát, amiért ötven pengőt kap. A törvényszék végül bűnösnek mondta ki Pongrác Sándort és ötévi feg házra és ötévi hivatalvesztésre ítélte, a kereskedőt ellenben felmentette azon a címen, hogy nem bizonyult rá a vádbeli cselekmény.

— **Ingyen ebédet kap a nyomorgó család.** Jelentettük, hogy a népszámláló biztosok az egyik külsőségi telepen megrendítő nyomorra bukkantak. Egy család borzasztó nélkülözések között élt ott. Azóta már a jószivü emberek többrendbeli segélyt nyújtottak a családnak, s tegnap újabb segitségnyújtást ajánlottak fel és ezúton közöljük, hogy a nyomorgó család valmelyik tagja jelentkezzen délelőtt 8 és fél 3 óra között Gáspár Zoltán főhadnagynál, Péterfia ucca 58 sz. alatt, hol állandóan ebédet fognak kapni. Felkérjük az illetékes népszámláló biztosokat, hogy értesitsék az általuk felfedezett nyomorgó családot ez újabb segitségnyújtásról.

Egy szál ingben keresett menedéket a szomszédoknál férje elől

Perge Istvánné, negyvenéves, mosónő tegnap a munkából ment haza fáradtan, de odahaza a férje nem valami melegen fogadta és veszekedni kezdett za asszonnyal. A veszekedés végül annyira elfajult, hogy Perge botot ragadott és azzal úgy elverte az asszonyt, hogy az a fején súlyos sérülést szenvedett és a teste is tele van zúzódásokkal. Az összevert asszony egy ingben szaladt el hazulról és a szomszédoknál keresett menedéket, — akik értesitették a mentőket. A mentők bekötözték az összevert asszony sérüléseit, aki ismerőseihez menekült a dühöngő férje elől.

— **Amerikában agyonlőttek egy magyart.** A clevelandi Szabadság jelenti, hogy Clevelandban egy magyar embert, Kasper Pétert rejtélyes körülmények között agyonlőtték. A szerencsétlen ember játékokat vitt haza gyermekének és közben a háza előtt érte a gyilkos golyó. A zsebében megtalálták azt a három dollárt, amelyet magával vitt és így nem valószínű, — hogy rablómerénylet áldozata lett. A halottra a szomszédja, Babó József talált rá.

— **Amerika három előadásban.** A debreceni KIE felkérésére háromhónapos amerikai útjáról visszatérve, folyó hó 18-án, vasárnap, 21-én szerdán és 24-én szombaton este hat órakor a városháza közgyülési termében tartja meg beszámolóját a nagyközönség számára Uray Sándor református lelkész, a következő három előadás keretében. 1. Amerikai élet. — 2. Amerikai magyarok. — 3. Amerikai iskolák. Az előadások pontosan kezdődnek. Minden érdeklődőt szivesen hív és vár a debreceni KIE vezetősége Az előadások vázlatának nyomtatott szövege, mely mindhárom előadásra egyúttal belépésre jogosit, 11-én, — vasárnap déltől átvehető a KIE titkári hivatalában, (Piac ucca 7. szám) 1.20 pengőért.

— **A debreceni Egységespárt 21. sz. körzete,** folyó hó 17-én, szombatesti műsoros estjét, nyolcórai kezdettel, a körzet hivatalos helyiségében, (Böszörményi út 7. szám alatt) Papolczyféle vendéglőben megtartja, miértis a párt tagjait és vendégeit a körzet vigalmibizottsága ezúttal is meghivja.

— **Ecsedi István előadása Hajdúböszörményben.** A hajdúböszörményi Népművelési Egyesület meghivására tegnap délután öt órakor tartotta dr Ecsedi István előadását a Bocskay-mozgóban a Szentföldről. Előadásában ismertette a régi Palesztinát, az elpusztitott Szentföldet, a zsidó, keresztyén, mohamedán szenthelyeket. Bemutatta a cionisták hatalmas erőfeszitését, mellyel atyáik földjét felakarják épiteni. Ugy az előadást, mint a kisérő műsort nagy érdeklődéssel hallgatta meg a közönség és meleg ünneplésben részesitette az előadót.

Mindenkire

nézve, akinek nincs bevezetve a házába a vizvezeték

kötelező

a saját érdekében, hogy Fülöp Miklós bádogos és

vizvezeték

szerelő mestertől, Debrecen, Csapó-utca 3. Telefon 917. Ajánlatot kérjen.

Költségvetés dijtalan.

VITA A KOMMUNISTÁKRÓL A FRANCIA PARLAMENTBEN.

Páris, január 15. A képviselőház ülésének folytatása: Maginot ellenezte, hogy szabadon bocsássák a kommunisták képviselőit, akiket hazaellenes cselekmények miatt itéltek el a biróságok. Soha sem volt még szükségesebb, hogy védekezzenek a propaganda ellen, mely a katonákat a kommunizmusra izgatja. A képviselőház 270 szavazattal 288 ellenében elfogadta Cahin inditványát.

Vh. 3476—1930. sz.

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY.

Elárverelek Vámospércsen Nagy ucca 486. szám alatt és folytatólag Nagy ucca 210. sz. alatt 1931 január hó 19-én délelőtt ½ 11 órakor 2236 pengőre becsült ingóságokat u. m.: üzletáruk, vásznak, butor stb.-t.

Debrecen, 1930 december 22-én.
Rápolthy János sk.
kir. bir. végrehajtó.

Vh. 2878—1930. sz.

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY.

Elárverelek Vámospércsen Nagy ucca 489. szám alatt és folytatólag Nagy ucca 210. sz. alatt 1931 január hó 19-én délután ½ 1 órakor 1661 pengőre becsült butor, rádió, varrógép stb.-t.

Debrecen, 1930 december 20-án.
Rápolthy János sk.
kir. bir. végrehajtó.

2869—1930. vh. szám.

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY.

A debreceni kir. járásbiróságnak 1930 Pk. II. 36112—6. sz. végzése folytán dr Ruszka István ügyvéd által képviselt Fekete Sándorné, mint a Debr. Első Tptár engedményese végrehajtató javára debreceni lakos vh. szenvedő ellen 500.— P. tőke, ennek megitélt kamatai, 150.01 P. eddigi és a még felmerülendő költségek behajtása végett a fizetett összeg betudásával — a vh. novella 20. §-a értelmében, mindazon végrehajtók javára is, akik ugyanezen ingókra törvényes zálogjogot nyertek Helyben a zsibvásártéren, illetve ki nem szállítás esetén nyomban Vilmos császár-körut 6. számu háznál *1931. évi január hó 24-én délelőtt fél 11 órakor* 4180.— P-re becsült ingók, u. m. autó, frógép, bőrgarnitura, ezüst cigarettatárcák stb. bírói árverésen a legtöbbet igérőnek, esetleg becsáron alul is, eladatnak az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-a értelmében.

Debrecen, 1930. évi december 29. napján.

Rákóczy László
bir. végrehajtó

Mozgószinházak müsora:

Apolló:

Péntek, szombat, vasárnap:
Hangos Wild West különlegesség! Hoot Gibson főszereplésével:
A cirkusz réme.
Cowboy attrakció, 8 felvonásban
Laura La Plante legsikerültebb vigjátéka, 8 felvonásban:
Ne játsz a férjeddel!
Utazás egy házasság körül. Miki legujabb mókáival.
A karneval gyermeke.
Hangos rajzos.

Előadások kezdete: hétköznap fél 7 és fél 9. vasárnap fél 5, fél 7 és fél 9 órakor.

Uránia:

Ma háromnegyed 5, háromnegyed 7 és 9 órakor:
Az év legjobb müsora!
1. **Sicc, az aszfaltbetyár.**
(Hangos és rajzos.)
2. **A királynő Férje.**
Regényes, zenés, énekes film operett, 15 felvonásban. Főszereplői: Maurice Chevalier és Jeanette Macdonald.

Minden hétköznap háromnegyed ötkor mérsékelt helyáru előadás.
Szombaton háromnegyed 3-kor vasárnap 11-kor: **ifjuságí előadás.**
A következő müsorban **nagy bünügyi hangos film!**

Vigszinház:

Az előadásokat katonazenekar kiséri!
Péntek, szombat, vasárnap:
Budapesttel egyidőben! Fritz Kortner és Marlene Dietrich felejthetetlen főszereplésével
Az usző börtön.
(Farbaki Kelemen.)
Tom Mix legujabb attrakciója, 8 felvonásban:
Forradalom keleten. (A bomba.)
Wörthi tó. (Ismeretterjesztő.)
Előadások: hétköznap fél 7 és fél 9; vasárnap fél 5, fél 7 és fél 9 órakor.
Szombaton délután fél 4 órakor és vasárnap délelőtt 11 órakor: **ifjuságí előadás.**

— **Elefánt a fogorvosnál.** Prágából jelentik: A csehországi Prerau városkában a minap elefánt-páciense volt az egyik fogorvosnak. A városban ugyanis éppen egy vándorcirkusz járt s a főattrakciónak, az elefántnak nagyon fájt a foga, úgyhogy a cirkusz egész fellépése veszedelemben forgott. Fogorvoshoz vitték tehát az állatot. — Alapos vizsgálás után megállapították, hogy odvas az egyik agyara. Fúrógéppel hatalmas mély lyúkat fúrt bele a fogorvos, azután hatalmas ezüstplombát rakott bele. Hír szerint ez az elefánt az első példány a fajtájából, amelynek plombált agyara van.

X **Barna Anczi, Fáskerty, Horváth Luczi** művésznőknek a fejdíszei az Anni kalapszalonban készültek. — a „Csodabár" premierre.

— **Elengedték a kurtavasat a szegedi vádlottaknak.** A tegnap délelőtt a legteljesebb nyugalom jegyében telt el Szegeden. A rendőrség a kora reggeli órákban még fenntartotta a permanenciát, később azonban csak a városháza épületénél és a törvényszék előtt hagyták meg a megerősített őrszemeket, a város egyéb részeiből bevonták. A törvényszéken közben tovább folyik a nagyszabású kommunista bűnügy tárgyalása, zárt ajtók mögött. Huszonöt vádlott közül ma déli tizenkét óráig tizet hallgattak ki. A mai tárgyalás legérdekesbb eseménye az volt, hogy a törvényszék elengedte Gera Józsefnek és Szladics Ferencnek a tegnap kiszabott 6—6 órai kurtavas rendbüntetést. Wild Károly elnök a mai zárt tárgyaláson közölte a vádlottakkal, hogy a tegnap kiszabott rendbüntetést felfüggeszti, mert a tárgyalás további folyamán nyugodtan viselkedtek és remény van arra, hogy a rendbontás nem fog megismétlődni.

X **Mélyen leszállított árak Szabó László szabómesternél,** Sz[illegible]enyi u. 1. szám alatt.

SPORTHIREK

Elhalasztják a vasárnapi Bocskay-Spárta mérkőzést

Valószínűleg február hó 8-án megy a Bocskai Prágába.

Vasárnapra volt kitűzve Prágában a Bocskay—Spárta mérkőzés, amelyet nagy érdeklődés előzött meg nemcsak Debrecenben, de országszerte, mert a Bocskay ezen a mérkőzésen akarta megmutatni, hogy a turán szenvedett vereségei nem reálisak és a kitünő cseh csapattal szemben akarta megmutatni igazi képességeit. A Spárta vezetősége már a héten jelezte, hogy Prágában rendkívül hideg az időjárás és csütörtökön közli véglegesen, hogy a mérkőzés megtartható lesz-e vasárnap.

Tegnap aztán tényleg megérkezett a Spárta vezetőségének lemondó távirata, amelyben közölte, hogy az időjárás miatt a mérkőzést vasárnap nem tarthatják meg és uj terminust kérnek. A Bocskay vezetősége foglalkozott a Spárta kérésével és ugy határozott, hogy február 8-át ajánlja fel uj terminus gyanánt a Spártának. Azért ajánlja a Bocskay február 8-át, mert a Hungária február 8-án ugyancsak erős mérkőzést abszolvál, a prágai Sláviát látja vendégül Budapesten. Igy aztán a Bocskay is egy erős nemzetközi mérkőzésen és a Pécs-Baranya ellen február 15-én Debrecenben lejátszandó bajnoki mérkőzésen készül a következő heti Hungária elleni mérkőzésre.

A vasárnapi terminus különben sem tulságosan konveniált a Bocskaynak, mert nem tudta volna komplett csapatát kiállítani. A Bocskay kiváló centere, Teleki Pál ugyanis influenzában megbetegedett és lázasan fekszik, így nem is utazhatott volna el Prágába és a Bocskay vezetősége már tárgyalásokat is kezdett a Ferencvárossal, hogy Szedlacseket kölcsönkérje a prágai mérkőzésre. Február 8-ára azonban Teleki egészségesen, fitt kondicióban dirigálhatja a Bocskay csatársorát a Spárta ellen. Ilyenformán a Bocskay játékosai a felszabadult héten pihennek, de ha az idő megengedi, kondicióedzésen tartanak vagy a pályán, vagy pedig tornateremben.

A DEAC ÉVNYITÓ TÁRSASVACSORÁJA.

A Debreceni Egyetemi Athletikai Club január 24-én, szombaton este 9 órai kezdettel az Angol Királynő különtermében tartja tánccal egybekötött évnyitó társasvacsoráját. Az évnyitó társasvacsorán és az ezt követő táncmulatságon Debrecen uri társadalmának színe-java megjelenik. Egy terítéke ára 4 pengő. Az urak megjelenése sötét ruhában.

Gazdaság - ipar - kereskedelem

Terménytőzsde

A külföldi tőzsdéken egyenetlen volt az irányzat, a csikágói áralakulás csak a juniusi határidőre mutat számottevő áremelkedést, egyébként csak jól tartott az irányzat. Winnipegben, Rosarioban és Buenosairesben ezzel szemben az eladók kerekedtek felül és az erős kínálat számottevő olcsóbbodást idézett elő.

A rozspiacon és a tengerinél az áruhiány még mindig erősen befolyásolja az ármozgalom irányát és erejét. A márciusi rozs tegnapi 10.72 pengős kurzusát 10.75 pengőre emelték csak a délelőtti üzletek során. A májusi tengeri ára a tegnapi 12.84 pengős zárlati árral szemben 12.86 pengős kurzusra taksálódott.

A határidőpiac kötései: Magyar buza márciusra 15.03, magyar rozs márciusra 10.80 pengő.

A készárupiac megnyitásakor tartott az irányzat. Buzából mérsékelt a kínálat, az eladók a tegnapi árakat kérik a buzáért, azonban ezen az áron egyelőre csak egy-két vagon talált elhelyezést, mert néhány fillérrel alacsonyabb pénzajánlat van a tegnapiaknál.

Rozs iránt még mindig van érdeklődés Ausztria részéről és Hegyeshalom paritásában 60 pengőt fizetnek nyírségi rozsokért. Budapesti paritásban a pestmegyei rozs ára 10 pengő.

A takarmánypiacon az árak változatlanok. Takarmányárpát 14—14.50 pengő között kötöttek, szokványzabot 19.50—19.75, dunántuli tengerit 12.30—12.50 pengőért ajánlanak budapesti paritásban.

Buza tiszavidéki (77—81 kg-os) 13.85 14.85, jászsági (77—81 kg-os) 13.75—14.55, egyéb származásu (77—81 kg-os) 13.75—14.45, rozs 10—10.10, takarmányárpa elsőrendü 14—15, közepes 13.50—14, sörárpa felsőmagyarországi 19—22, egyéb 16—18, zab elsőrendü 19.75—20, közepes 19.50—19.75, tengeri tiszántuli 13.30—13.40, egyéb 12.30—12.50, buzakorpa 9.75—9.85 P. mázsánként.

MÁJUS HÓ 9—18. KÖZÖTT LESZ AZ IDÉN A BUDAPESTI NEMZETKÖZI VÁSÁR.

A folyó évben épugy, mint máskor, május hó 9. és 18. között rendezi meg a Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara a Budapesti Nemzetközi Vásárt.

A Nemzetközi Vásár elnöki tanácsa elhatározta, hogy a jelenleg különösen sulyos gazdasági nehézségekkel küzködő kis- és kézművesiparnak a Budapesti Nemzetközi Vásár által kifejtett nagyszabásu propaganda és az annak nyomán létrejönni szokott élénk forgalma utján való támogatása céljából, a vásár keretében oly kisipari és kézműves csoportokat is rendez, amelyek méltóképen fogják reprezentálni azt a fejlettséget és versenyképességet, — amelynek a magyar kis- és kézműipar köztudomás szerint örvend.

A vásárra jelentkezni február hó 15-ig lehet; jelentkező ívek az Ipartestület hivatalában kaphatók.

Felhivjuk iparosainkat, hogy a vásárra minél nagyobb számban és minél előbb jelentkezzenek, egyrészt, hogy a kisipari csoportok megfelelő elhelyezése még idejekorán biztosítható legyen, másrészt pedig azért, hogy speciálisan a kisipar ismertetését célzó tervezett sajtópropaganda-munkákat mielőbb a jelentkezett kisipari csoportok anyagának ismeretében indíthassák meg.

Ipartestület.

TANONCTARTÓ IPAROSOK FIGYELMÉBE!

Az iparostanonciskola igazgatósága átküldötte hozzánk a mult évi december hóban igazolatlanul mulasztott tanoncok kimutatását.

Fentieket azzal a megjegyzéssel hozzuk tanonctartó tagjaink tudomására, hogy a kimutatást az ipartestület hivatalában saját érdekükben tekintsék meg, miután a mulasztások — természetesen indokolt esetekben — az iparostanonciskola igazgatóságánál még e hó 20-áig igazolhatók.

Ipartestület.

A CUKORRÉPATERMELŐK ORSZÁGOS GYÜLÉSE BUDAPESTEN.

A Cukorrépatermelők Országos Szövetsége az Országos Mezőgazdasági Kamara és az Országos Magyar Gazdasági Egyesület, amint már közöltük, folyó évi január hó 18-án, vasárnap délelőtt 10 órai kezdettel a Köztelek nagytermében, Budapest, IX., Köztelek ucca 8. sz. *cukorrépatermelő országos gyülést* tart.

A gyülésen a cukorrépatermelők egyrészt a cukorrépa átvételi ára tekintetében eddig történtekről, a cukorgyári érdekeltség magatartásáról és a cukorgyárakkal szemben elhangzott nagyszámu panaszról nyernek tájékoztatást, másrészt az országos gyülésen történik határozat további teendők tekintetében.

A cukorrépatermelés lehetősége nemcsak válságba jutott mezőgazdaságunk szempontjából szükséges, hanem a mezőgazdasági munkásság szempontjából is.

A Tiszántuli Mezőgazdasági Kamara, tekintettel a fontos kérdések tárgyalására, felhivja minden cukorrépatermelő figyelmét, hogy a gyülésen feltétlenül jelenjenek meg s ezáltal is bizonyitsák azt a szolidaritást, amellyel az ország minden cukorrépatermelője az elfogadott határozatokhoz csatlakozik, mert a további eredmények nagyrészt azon fognak mulni, hogy a cukorrépatermelők mily tömegben jelennek meg ezen országos nagygyülésen.

Nem trükk, valóság!

Meleg, barátságos, tiszta szoba étkezés árból **20%**

Bőséges, ízletes házi étkezés árból **10%**

engedményt kap Ön, mint ezen lap előfizetője

BUDAPESTEN

a

Park Szállodában

VIII. Baross-tér 10. Szemben a Keleti Pályaudvar érkezési oldalával.

VASBUTOROK

sodrony ágybetétek, matrac párnák stb. a

Debreceni Vasbutorgyár Rt.

elismert legjobb minőségü gyártmányai gyári árban beszerezhetők

Seszlina Lajos és Tóth Gyula cégeknél

Takarékossági könyvre is.

Sodrony ágybetétet legjobb minőséget készit Neumann Dóczi-ucca 17

Butorvàsárlásnál forduljon bizalommal a **Faiparhoz** Király-ucca 4 sz. Cimre ügyeljen

APRÓHIRDETÉSEK

Levelezés

Fiatal leány
vasutas ösmeretségét keresi „Nefelejts 1341" jeligére.

Alkalmazást keres nő

Fiatalasszony vagyok, magános férfihez, vagy nőhöz házvezetőnőnek elmennék. Cím: Vendég ucca 44. szám. xx

Alkalmazást nyer nő

Kifutóleány
felvétetik, Szent Anna ucca 1 szám, szabóüzlet 1362

Jóbizonyítvánnyal
mindenest felveszek, — Kossuth ucca 33. 1351

Ügyes
fiatal leány, kifutónak felvétetik, Fazekas, — Szent Anna ucca 6. sz. 1340

Alkalmazást keres férfi

Középkorú
iparos ember elmenne valamilyen munkára, a kosztjáért. Cím a kiadóban. 1297

Házmester
óvadékkal ajánlkozik, Klein Testvérek cseléd-intézetében, Csapó u. 1287

Kétezer pengő
óvadékkal, pénzbeszedői, vagy portási, s bankszolgai, vagy házfelügyelői állást keresek. Cím a kiadóban. 1214

Alkalmazást nyer férfi

Fűszereseknél,
rodrászoknál, drogériákban elhelyezhető cikk eladására jelentkezzenek urak, délután, — Diófa ucca 3. szám. — (hatvanuccaikert). 1348

Önálló
villamos szerelők és üzletszerzők, vidéki munkára felvétetnek, Fazekas Kistemplombazár 1343

Vasúti szaklap
keres intelligens képviselőt, előfizetés és hirdetési szakmában, Debrecen és vidéke részére. Vasútas előnyben. Tárgyalni lehet 3—5 óráig Frank újságterjesztőnél Hatvan ucca 1. csak f. hó 16-án

Egy
cipésztanuló fizetéssel felvétetik, Griczmann Gyula, városháza épület 1362

Ügynököket
magas jutalékra, állandó alkalmazásra felveszünk, Singer varrógép rt. Piac ucca 79. 1232

Egy
jócsaládból való fiú kádártanulónak felvétetik, Bujdosó ucca 50. ifj Varga. 1336

Elelmiszer, ital

Ujbor,
25 literen felüli mennyiségben, ötven fillér, Rákóczi ucca 67. 1366

Bútor

Bútorok
keményfa, kőris és festett konyhaberendezés, olcsón, épületmunkát vállalok, Miklós ucca 18. sz. Bodnár. 1320

Oktatás

Gyorsírást,
gépírást, kipróbált, s könnyű módszerrel tanítok. Darabos ucca 1. első emelet. Található vagyok félegytől félkettőig s este félhéttől. 1286—I—20-ig

Gyorsírást
és gépírást, olcsón, új rendszer szerint, rövid idő alatt tanít Naményi, Piac ucca 26. B). harmadik emelet, Passage, Gambrinussal szemben. Gépírás gyakorlás útbaigazításokkal. X—I—31.

Hangszer

Háromlámpás,
kitünő rádió, igen olcsón eladó, Rothermere ucca 36. szám.

Zongora
wertheim kassza, olcsón eladó, József kir. herceg ucca 36. 1364

Zongora
kitünő hangú bérbeadó. Domb u. 18. 1305

Elsőrendü
jóhangú rádió eladó. Arany János ucca 29. keresztépület. (b).

Ajánlat

Aranyat,
brilliánsat, zálogcédulát legmagasabb árba vesz Blattner Árpád, Csapó ucca 12. szám. 1347

Kombiné,
női ingvarrás 80 fillértől. Férfiing egy pengő husz. Paplanlepedő egy pengő ötven Kézi és géphimzés olcsón. Sas ucca kettő h 6 -vv

Jó forgalmu
kemencés sütőde azonnal kiadó. Értekezni lehet Kósa kalaposnál, Kossuth u. 3. 1350

Figyelmébe ajánlom
hogy pénteken, szombaton vásárolhat a legolcsóbban férfiingeket. P 2.88-tól, nyakkendőket, gallérokat. Reklám divatüzletben, (Megyeháza mellett). 1368

Gallérokat,
ingeket, legszebben, — legolcsóbban 4 nap — alatt tisztítok. Ruhafestés, tisztítás. Budapesti képviselet. Simonffy-ucca 7. sz. 540—II—3

Bőrkabátokról,
férfi és nőiről, úgyszintén vízhatlan festésekről és javításokról kérjen árajánlatot. — Szállítás részletre is. Csordás bőrruhagyár, Szeged. 10-h—I.-20

Magyar játékkártya
32 lapos nagy alakban reklámára 1.40 P. Modiano cigarettahüvely 10 doboz 2.50 P. Modiano cigarettapapír 5 drb 32 fillér. Piac ucca 64. sz. trafikban. 17—2—18

Szemüveget
orvosi receptre készit, Nagy lásztszerész, — Pauló vésnök, bélyegző készítő sé látszerkereskedőnél, Piac ucca 73. 12 h 1—19

Olcsó terméskő
alapozáshoz kapható 10 tonnánként 20 pengő + f. a. árban Erdőbényén vagonba rakva, Hubertus Kőbánya Rt., Fürdő u. 2. sz. alatti irodájában 9h-I-15

Patkányt,
egeret, poloskát, svábbogarat biztos hatásu, szabadalmazott irtószerrel leghamarabb kiirthatja ha az erre alkalmas irtószereket legolcsóbban beszerzi — Stern festéküzletében, Piac u. 10. — Bikával szemben v. v

Kiadó lakás egy szobás

Külön udvaron
egy szoba konyha, kamara, gyümölcsös és konyhakerttel, jószágtartással kiadó. Honvédtemető utca hét. 1249

Egyszobás,
konyhás lakás, pincével, padlással, azonnal kiadó, Simonffy ucca 39 szám. X—I—18

Kiadó lakás két szobás

Kétszobás
lakás Kossuth 45 kiadó. Értekezni Kossuth 15. 11h-I-vv.

Kétszobás
teljesen modern uj lakás mellékhelviségekkel 300 öles telekkel Kassai ut 38. május 1-re kiadó. Értekezhetni lehet Arany János u. 11. II. lépcső 940 I.25

Kétszobás
lakás, konyhával és mellékhelviségekkel — központhoz közel — azonnara kiadó Cín a kiadóban. 1325

Két szoba
konyhás lakás február elsejétől kiadó. Értekezni főépületben Hüvelyees u. 6. 1053

Két
udvari szoba konyha február 1-re kiadó. — Csokonai utca négy. 1337

Kiadó lakás három szobás

Kiadó
háromszobás tiszta lakás azonnalra is, Verbőczi ucca nyolc. 1303

Kiadó
családiház, három szoba, konyha, mellékhelyiségekkel, kerttel, Harsányi Gusztáv ucca 25 szám. 1096

Hatvan ucca 18.
szám alatt II. emeleti háromszobás, fürdőszobás modern lakás kiadó, május 1-ére, dr. Sebestyén, Piac ucca 49 szám 7-h vv.

Kiadó lakás nagyobb

Ötszobás
modern lakás, második emeleten, 1931. május elsejére kiadó, Kossuth ucca 8. szám. Sas ucca 4. sz. Házgondnok. 1331—I—28-ig

Földszinti
ötszobás utcai urilakás májustól kiadó. Arany János u. 20. Értekezni az emeleti lakásban. 1277

Piac utca 5. sz.
házban félemeleti ötszoba mellékhelyiségekkel május 1-re kiadó, együttesen vagy megosztva. Értekezhetni Kaszanyitzky Endre üzletében piac utca 57. sz. 1352

Butorozott szoba

Kiadó
utcai különbejáratu butorozott szoba. Csokonai u. 13. 1190

Különbejáratú
szép nagy szoba, bútorozva, esetleg ellátással kiadó, Szent Anna ucca 58. szám. 1365

Kálvintér 3.
különbejáratú irodának rendelőnek is alkalmas két bútorozott szoba kiadó. Cím: Győry fűszerüzlet. 1360

Kiadó
kényelmes tiszta szoba, Piac ucca 58. szám. II. emelet, II. lépcsőház, 29. ajtó. 1359

nagyon csinos bútoro-

Különbejáratú
zott szoba kiadó, Széchenyi ucca 31. szám, első keresztépület. 1359

Butorozott
utcai szoba központban azonnal kiadó. Hüvelyes utca 6 1354

Modern
magasan alápincézett szoba konyhás lakás mellékhelviségekkel februára kiadó, Busi u. 17. 1349

Szépen
bútorozott szoba, féregmentes és előszoba irodának is alkalmas kiadó. Werbőczy ucca 3. Törvényszéki palota mellett. 1291

Különbejáratú
bútorozott uccai szoba kiadó, Bercsényi ucca 37. szám. 1330

Különbejáratú
bútorozott szoba, villanyvilágítás, bútorral, vagy anélkül, egy, — vagy két személyre, 16 pengőért azonnal kiadó, Vénkert Domokos Lajos ucca 6 xx

Halmágyi-iroda
volt helyisége teljes felszereléssel, irógéppe és más butorozott szobák kiadók. Arany János u. 20. 1276

Kétágyas
csendes tiszta különbejáratu uccai uriszoba kiadó. Eötvös utca kilenc 1342

Butorozott
szép nagy szoba kiadó, esetleg konyhával vagy ellátással is. Huszár u. 13 1355

Központban
egy csinosan bútorozott szoba kiadó, fürdőszoba használattal, Kálvin tér 13. szám, harmadik emelet 2 ajtó. 1357

Atadó üzlet, vendéglő

Eladó
nagyforgalmu vegyes üzlet áruval, berendezéssel. Azonnal átvehető. — Savanyu káposztát veszek. Ajánlatok Egyek, Debrődi-féle ház Uj-telep 1610. 1346

Üzlet, mühely, raktárhelyiség

Üzlethelyiség,
igen olcsó bérért kiadó. Bármely célra alkalmas Eötvös uca 66. szám. (bj)

Csapó ucca 6.
szám alatt modern üzlethelyiség, (volt Kanczler-féle) portállal és üzleti berendezéssel, hozzátartó udvarhelyiséggel, február hó 1-ére kiadó. Felvilágosítást ad: dr. Sebestyén ügyvéd, Piac ucca 49. sz. 5-h vv.

Üzlethelyiség,
központban, olcsón kiadó, irodának, nyomdának, lerakatnak, s hentesnek, fűszeres, s műszerész-, villany-, s vízvezetékesnek, szabó ságnak, varrodának, s mosodának, vagy bármilyen célra alkalmas, Fűvészkert ucca 14. 1294

Hatvan ucca 18.
szám alatti sarokházban, modern sarok üzlethelyiség, három kirakattal, május 1-ére kiadó. Felvilágosítást ad: dr. Sebestyén ügyvéd, Piac ucca 49. sz. 6-h vv.

Ingóság eladás

Eladó
egy öl száraz hasábos tölgy tűzifa. Cím a kiadóban. 1367

Eladó
fodrászszék, galériás, s egészen új, Bíró fodrásznál, Hatvan ucca. 1356

Kályha
és gesztenyesütő, olcsón eladó, Nap ucca 3 1332

Irógép
használt, jó állapotban, igen olcsón eladó. Piac ucca 30. Trieszti. 8h-I-31.

Eladó ház

Villaszerü
adómentes ház, (két szoba, előszoba, stb). 573 négyszögöl gyümölcsössel eladó, vagy kisebb házzal elcserélném, Töhötöm ucca 24 szám. p

Kisebb házak,
villamos közelében, — 500—600 pengő lefizetéssel és további olcsó kamattal azonnal átvehetők. Megbizott Böszörményi, Kossuth u. 8 szám 972-I-28

Eladó föld

Kis-Mars 21. sz.
tiz holdas, tanyásbirtok eladó. Érdeklődni lehet Piac ucca 7. szám alatti banküzletben. 1360

A nagylétai határban
negyven holdas, tanyásbirtok, jutányosan eladó. Érdeklődni lehet dr Lechner ügyvédnél. Svetits palota 1158 I 18-ig

Földbérlet

Bérletet
keresek, jó homokföldön, 50—100 holdig, jó tanyával, azonnali átvételre. Ajánlatokat a kiadóhivatalba, „Jó bérlő" jelige alatt. X—I—18

Eladó állatok

Leghorn,
fajtiszta jércék, jutányosan eladók, Bercsényi ucca 12. 1344

Részletre is
vehet házhelyeket, ha a Debreczen „Eladó házhely" apróhirdetés rovatát figyelmesen olvassa.

Felelős szerkesztő: PALFY JÓZSEF. — a TISZANTULI KÖNYV- ÉS LAPKIADÓ R.-T. kiadása és rotációs nyomása.